



ΚΟΝΙΤΣΑ

14 ΜΑΗΣ-ΙΟΥΝΗΣ 1987

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ. ΤΕΥΧΟΣ 14 ΔΡΧ. 80
ΚΟΝΙΤΣΑ



Αρχοντικό Χουσεϊν Μπέη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Πολιτιστικά	41
Εκπαιδευτικό σεμινάριο	41
Το Μάζι Κόνιτσας Ι.Τ.	43
Εθνική αντίσταση, Σ. Τουφίδη	45
Αιμοδοσία	46
Ιστορικό αρχείο, Α. Ευθυμίου	48
Μολυβδοσκέπαστο, Α.Γ. Κολιού	49
Το αγριόγιδο Χ.Ι.Π.	51
Αξιοποίηση Βοϊδομάτη Α. Τζιουβίλα	54
Ηπειρώτικο πανηγύρι Δ. Σδούκου	55
Αθλητισμός	56
Βιβλία που λάβαμε ΙΤ. Σ.Τ	57
Αντί μνημοσύνου	59
Το κτήνος της Γαρυφαλιάς Β. Μπέλλου	60
Κρίσεις Σχόλια	60
Ειδήσεις	61
Κοινωνικά	63

*Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή*

*Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ίκαρος
Τσούβαλη Κατερίνα*

*Υπεύθυνος σύμφωνα
με το Νόμο:
Σωτ. Τουφίδης
Κόνιτσα
Τηλ. (0655) 44.100
22.464 — 22.212*

Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού Δρχ 500
Εξωτερικού, Δολ. U.S.A. 20. Αυστραλ. 3
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη,
ή στο βιβλιοπωλείο «ΕΛΕΓΕΙΟ» Θ. Ζώτου, Κόνιτσα

Για την Αθήνα, στο Νικολ. Δ. Καζαμία
Εμμ. Μπενάκη 24. Τηλ. 36 27 725



ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ



Μια λακωνική πρόσκληση, «... στον κινηματογράφο Ολύμπιο, με την ευκαιρία της λήξης των μαθημάτων της μουσικής, θα δοθεί συναυλία. Μαθητές και δάσκαλοι σας προσκαλούν να τιμήσετε με την παρουσία σας την εκδήλωση», έφερε αρκετούς Κονιτσιώτες (όχι, όμως τόσους που να γεμίσει η αίθουσα), στον κινηματογράφο όπου παρακολούθησαν τη συναυλία. Παραβρέθηκαν: ο κ. Δήμαρχος, ο κ. Δ/ντής του 583 τάγματος και ο κ. Δ/τής του Αστ. Τμήματος.

Ήταν η δεύτερη εκδήλωση αυτού του είδους, μέσα σε δύο χρόνια, που έγινε στην Κόνιτσα· για την πρώτη είχαμε γράψει σε περισινό τεύχος του περιοδικού μας.

Μας δόθηκε η ευκαιρία να διαπιστώσουμε πως τα πενήντα περίπου παιδιά του μουσικού σχολείου σημείωσαν μια αναμφισβήτητη πρόοδο, τόσο στις ατομικές τους ασκήσεις, όσο και στις ομαδικές, παρουσιάζοντας καλές εκτελέσεις και δίκαια απόσπασαν τα χειροκροτήματα των ακροατών θεατών.

Το περιοδικό συγχαίρει τους μικρούς μαθητές για τις επιδόσεις τους και ιδιαίτερα τη Μαρία Καραφέρη που αναδείχτηκε ταλέντο στο παίξιμο του ακορντεόν.

Επίσης συγχαίρει τους μουσικοδασκάλους, Γιώργο Πρεβεζιάνο (αρμόνιο - ακορντεόν) και Δημήτρη Κούρτη (κιθάρα) για τις προσπάθειες που έκαναν κι αυτή τη σχολική χρονιά...

Αυτά έγιναν την Κυριακή 20 Ιουνίου κι έτσι μπήκαμε στις καλοκαιρινές διακοπές. Προβάλλει όμως το ερώτημα: Τι θα γίνει για του χρόνου;

Κάτι ειπώθηκε από τον κ. Δήμαρχο για παράρτημα Ωδείου. Οι γονείς των παιδιών που άρχισαν αυτή την προσπάθεια, εύχονται να συνεχιστεί και στο μέλλον.

Ελπίζουμε πως θα βρεθεί και για την καινούρια χρονιά μια λύση μόνιμη (αυτή είναι η επιθυμία όλων μας) ή έστω και προσωρινή αρκεί να μην εγκαταλείψουμε την προσπάθεια.

Με την ευκαιρία, ας σημειώσουμε και κάτι άλλο: Κάποτε υπήρχε ένας χορευτικός όμιλος. Επίσης μια ομάδα νέων είχε ξεκινήσει τη δημιουργία Θεατρικού τμήματος.

Σήμερα, αν εξαιρέσουμε τη μουσική ενασχόληση που αναφέραμε πιο πάνω, τη δραστηριότητα της «Πίνδου» και λίγες ακόμα δραστηριότητες στον αθλητισμό, η πολιτισμική μας προσπάθεια βρίσκεται πολύ χαμηλά.

Και ύστερα έρχεται ο Αύγουστος κάθε χρόνο και μας βρίσκει απροετοίμαστους για κάθε πολιτιστική εκδήλωση.

Μήπως, επιτέλους, πρέπει αμέσως Αυτοδιοίκηση και κάθε Σύλλογος ή πολίτης αυτής της πόλης να συνειδητοποιήσουμε την κατάσταση και να γίνει μια συνάντηση όλων των ενδιαφερομένων για κάποιες συστηματικές και μεθοδικές ενέργειες;

Πρέπει να κάνουμε κάτι, τέλος πάντων, για να βγούμε από το τέλμα της απραξίας και της αδιαφορίας. Δυνατότητες υπάρχουν, αρκεί να δουλέψουμε με πνεύμα κατανόησης και χωρίς μεμφιμοιρίες.

Εκπαιδευτικό Σεμινάριο

Από τις 22 μέχρι 30 Ιουνίου 1987 πραγματοποιήθηκε ενημερωτική συνάντηση εκπαιδευτικών της Β/βάθμιας Εκπ/σης. Το πρόγραμμα περιλάμβανε μια σειρά από γενικά θέματα, όπως: Το ελληνικό εκπ/κό σύστημα, λειτουργία σχολείου και σχολική ζωή, παιδαγωγική ψυχολογία και κοινωνιολογία της παιδείας, σύγχρονη διδακτική μεθοδολογία και πρακτική κ.ά., τα οποία παρακολούθησαν 75 φιλόλογοι, θεολόγοι και φυσικοί από διάφορα μέρη της Ελλάδας.

Οι τρεις τελευταίες μέρες του σεμιναρίου αφιερώθηκαν σε μαθήματα ειδικότητας.

Το κέντρο Ενημερωτικής Συνάντησης (ΚΕΣ) λειτούργησε στη Μαθ. Εστία, όπου και φιλοξενήθηκαν οι επιμορφωνόμενοι.

Το Κέντρο, με τη φροντίδα της οργανωτικής Επιτροπής, ήταν κατάλληλα εξοπλισμένο (βίντεο, τηλεόραση, επιδιασκόπια κλπ.).

Εισηγητές στα επιμέρους θέματα ήταν σχολικοί σύμβουλοι και πανεπιστημιακοί δάσκαλοι.

Πιστεύουμε ότι η προσπάθεια αυτή της πολιτείας για επιμόρφωση των νεοδιορισμένων είναι αξιόλογη. Τις επόμενες χρονιές με την πείρα που αποκομίστηκε η λειτουργία του Κέντρου θα είναι πιά σωστή και πιά αποδοτική.

Έκθεση Υλικού Σ.Ε.Π.

- Η Δ/νση Β/θμιας Εκπ/σης μέσω των σχολείων ευθύνης της στην Κόνιτσα και με τη συνεργασία του Δήμου, πραγματοποίησε στο χώρο του Δημαρχείου έκθεση υλικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, που εγκαινιάστηκε την Τρίτη 19.5.87 και ώρα 11 π.μ. και έμεινε ανοιχτή μέχρι Τετάρτη 20.5. και ώρα 6 μ.μ.

Η έκθεση περιλάμβανε πλούσιο υ-

λικό, όπως σχεδιαγράμματα, 150 περίπου μονογραφίες επαγγελμάτων, ερευνητικές εργασίες κλπ. και ικανοποίησε τους επισκέπτες, οι οποίοι θα μπορούσαν να είναι περισσότερο. Κυρίως επισκέφθηκαν την έκθεση μαθητές των Δημοτικών Σχολείων, του Γυμνασίου και των Λυκείων της πόλης.

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η προσπάθεια των ειδικών καθηγητών της ομάδας διοργάνωσης, οι οποίοι με μεγάλη προθυμία απαντούσαν στις διάφορες ερωτήσεις.

Σήμερα, που η τεχνολογία γνωρίζει αλματώδη ανάπτυξη, ό,τι αφορά την αγορά εργασίας δεν είναι υπόθεση απλή κι ασήμαντη. Κάποτε, όταν εμείς ήμασταν παιδιά, το φάσμα των επαγγελμάτων ήταν περιορισμένο: δάσκαλος, καθηγητής, δικηγόρος, γιατρός, μηχανικός και απ' εκεί και πέρα υπάλληλος ή εργάτης. Σήμερα αυτό δε συμβαίνει.

Βέβαια μια απλή γνωριμία με τα επαγγέλματα με όση καλή διάθεση κι αν συνοδεύεται δεν είναι αρκετή. Αυτό που λείπει από την πατρίδα μας είναι ο προγραμματισμός και ο σχεδιασμός, με αποτέλεσμα ο προσανατολισμός να είναι σχεδόν αποπροσανατολιστικός. Αψευδής μάρτυρας οι στρατιές των ανέργων πτυχιούχων.

Όμως η έκθεση, στα πλαίσια της δικής μας πραγματικότητας, πέτυχε στο σκοπό της και αν η αδιαφορία των πολλών - φορέων συλλόγων, υπηρεσιών, ιδιωτών κλπ - δεν οδηγούσε στη ματαίωση της προγραμματισμένης συζήτησης για το απόγευμα της Τετάρτης με προβολή διαφανειών και παρουσίαση διαφωτιστικού υλικού, τα αποτελέσματα θα ήταν ακόμη καλύτερα.

Πολλές φορές για την αδιαφορία μας επικαλούμαστε χίλια δυο και το κυριότερο ότι δεν ενημερωθήκαμε έγκαιρα. Τι να πούμε, όμως, στην προκειμένη περίπτωση που μοιράστηκαν χίλιες περίπου ανακοινώσεις - προσκλήσεις:

ΤΟ ΜΑΖΙ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

(Ιστορία ήθη και έθιμα, προλήψεις)

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Η αναφορά στα έθιμα και τις προλήψεις ενός χώρου, που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι το Μάζι Κόνιτσας, δεν είναι απλή υπόθεση. Κι αυτό γιατί μέσα απ' αυτά και μ' αυτά σχηματοποιείται μια ολόκληρη ζωή, ένας κόσμος, που γεννήθηκε, αγωνίστηκε έλπιζε, απογοητεύτηκε, τελικά έμεινε ορθός και επιβίωσε μέχρι σήμερα για να συνεχίσει την ατέρμονη οδοιπορία του.

Όσα καταγράφονταν είναι ένα μικρό δείγμα και τίποτε περισσότερο: — «ΤΟ ΠΟΔΑΡΙΚΟ». Είναι μια λέξη που την ακούμε συχνά κυρίως όταν «ξεκινάει» η μέρα, αρχίζει η εβδομάδα, ο μήνας ή ο χρόνος ή όταν ξεκινάμε μια καινούργια δουλειά.

Παλαιότερα κυρίως ο νοικοκύρης, που είχε καλό ποδαρικό ο ίδιος και φοβόταν μήπως κάποιος άλλος με κακό ποδαρικό ενδεχόμενα θα τον επισκεπτόταν, το βράδυ της 31ης Δεκεμβρίου κοιμόταν έξω (στην καλύβα με τα άχυρα) και πρωί - πρωί την άλλη μέρα έμπαινε πρώτος με το δεξί στο σπίτι του. Αυτούς που αναγνωρισμένα είχαν και έχουν καλό ποδαρικό τους καλούσαν και τους καλούν και στ' άλλα σπίτια. Όπως μου είπε ο Λ. Ρίζος: «Όταν πηγαίνω εγώ δεν παθαίνει τίποτε το ζώο. Κάποτε μας ήρθε μια γυναίκα και πάθαμε ζημιά».

Για τις κότες το ποδαρικό γίνονταν ξημερώνοντας ο Μάρτης κι αποσκοπούσε στην προκοπή της κλωσσαργιάς. Ας σημειωθεί ότι παλαιότερα κάθε σπίτι έβαζε δικιά του κλωσσαργιά.

Στις 25 Μαρτίου τα παιδιά χτυπώντας κυπριά, κουδούνες και τενεκέδες έφερναν γύρω το χωριό και φώναζαν «Φευγάτε φίδια, φευγάτε γκουστερίτσες». Τώρα γιατί έβαζαν στην ίδια κα-

τηγορία τα φίδια με τις γκουστερίτσες δεν μπόρεσα να πάρω πειστική απάντηση.

Το έθιμο αυτό σταμάτησε όταν χτυπήθηκαν τα παιδιά της Ηλιόρραχης πριν αρκετά χρόνια (1938;) Γύρω απ' αυτό μου είπαν τα ακόλουθα: Σχεδόν κάθε χρονιά παιδιά από την Ηλιόρραχη έρχονταν στις 25 Μάρτη στο Μάζι και μαζί με τις κουδούνες που χτυπούσαν προέβαιναν και σε άλλες «προκλητικές» ενέργειες, όπως π.χ. το χτύπημα της καμπάνας.

— Γιατί γινόταν αυτό;

— Έτσι, δεν υπήρχε κάποιος συγκεκριμένο λόγος.

Όταν λοιπόν το 1938 (;) ήρθαν οι Ηλιορραχίτες και χτύπησαν τις καμπάνες, κάποιιοι (Μαζιώτες;) τους έστησαν καρτέρι λίγο πιο πάνω από την Αγία Τριάδα και σκότωσαν δύο (2) παιδιά. Το γεγονός «κουκουλώθηκε». Ορισμένοι ισχυρίζονται ότι αυτοί που χτύπησαν δεν ήταν Μαζιώτες και οι λόγοι που οδήγησαν στο έγκλημα δεν έχουν σχέση με το έθιμο.

— Για ν' απαλλαγεί το χωριό από κάποια αρρώστια ή για να βρέξει, οι κάτοικοι έκανα λιτανείες. Για το σκοπό αυτό έφερναν την εικόνα της Παναγίας από το Στόμιο ή του Αη-Νικάνορα από τον Νικάνορα. Η λιτανεία γίνονταν πάνω σε μια πέτρα έξω από την εκκλησία της Ευαγγελίστριας ή σε μια πέτρα που ήταν λίγο πιο πάνω από εκεί που σήμερα είναι το σπίτι του Β. Διαμάντη.

Για τα ζώα, κάθε χρόνο έφερναν την εικόνα της Παναγίας από το Στόμιο και έδιναν στο Μοναστήρι καλαμπόκι.

Όταν ήθελαν να βρέξει, τα κορίτσια που έβοσκαν τα βόδια τύλιγαν ένα κοριτσάκι με χόρτα και τα έφερναν γύ-

ρω στο χωριό. Μετά, το «πιπυρόθρου», όπως το λεγαν, το πήγαιναν στη βρύση και το βρεχαν.

Κατά την περιφορά έλεγαν:

«Πιπυρόθρου τ' ανηφόρου
και βροχή του κατηφόρου
Κύριε, ρίξε μια βροχούλα
για να γίνουν τα σταράκια,
του θεού τα κριθαράκια.
Για να γίνουν τα σκορδούλια
και του γέρ' τα κρομμυδούλια»
«... και να δεις που έβρεχε», τελείωσε
τη διηγησή του ο Δ. Παπαχαρίσης.

Το μεγάλο πρόβλημα της εποχής μας, κατά γενική ομολογία, είναι η μοναξιά μέσα στο πλήθος. Έτσι οι στενές σχέσεις των κατοίκων των χωριών - περασμένων χρόνων πια - αναπολούνται με νοσταλγία από τους σύγχρονους «ερημίτες».

«Καλύτερος κι απ' τον αδελφό είναι ο γείτονας», λέει ο λαός, και δε φαίνεται να έχει άδικο. Παλιότερα, οι χωριανοί βοηθιούνταν σε μια ανάγκη κι ορισμένες δουλειές τις έκαναν ομαδικά. Κατά το σκάλισμα π.χ. τη μια μέρα σκάλιζαν τα καλαμπόκια του Α, την άλλη του Β, του Γ. κ.ο.κ. Το σκάλισμα είχε ιδιαίτερη χάρη και κατά τη διάρκειά του τραγούδησαν και αντάλλαζαν πειράγματα. Μεγαλύτερη όμως σημασία έχει κάτι άλλο: Ένας απ' την ομάδα ορίζονταν ως αρχηγός για να ορίσει το έργο και να κανονίσει το ρυθμό της δουλειάς. Αν κάποιος - λόγω γηρατειών ή αδυναμίας — δεν μπορούσε να βγάλει την ίδια δουλειά, οι διπλανοί του βοηθούσαν. Έτσι όλοι έφθάναν μαζί στο τέλος. Αν κάποιος αρρώσταινε, τις απαραίτητες εργασίες τις έκαναν μόνοι τους οι άλλοι χωριανοί έτσι ώστε το Δεκαπενταύγουστο όλοι να είναι ελεύθεροι.

Η δουλειά κρατούσε από την Ανατολή του ήλιου - καλύτερα απ' τη Χαραυγή (Χαράματα) — μέχρι τη δύση του

κι ακόμη πιο πέρα. Όταν ο ήλιος βαρούσε στην Πλάκα - πάνω απ' τη Γορίτσα (Καλλιθέα) - η δουλειά σταματούσε για το μεσημεριανό (ώρα 1 περίπου). Πού οχτάωρα και πενθήμερα τότε! Κι όμως οι άνθρωποι τραγουδούσαν. Τραγουδούσαν περισσότερο από μας και γλεντούσαν ουσιαστικότερα. Γλεντούσαν τη φτώχεια τους; Ίσως να 'ναι κι έτσι, αλλά μήπως οι μεγαλύτερες δικές μας οικονομικές δυνατότητες αντισταθμίζουν όσα χάθηκαν;

«Δουλεύαμε πολύ. Εγώ (Δ. Παπαχαρίσης) έκανα χωράφι και τη νύχτα. Έβαζα ένα φανάρι στη μέση του ζυγού και όργωνα. Πολλοί έβλεπαν το φως να πηγαινοέρχεται και στην αρχή νόμιζαν ότι ήταν δαιμονικό. Αυτό το πράγμα εγώ το πήρα απ' τη Μακεδονία που είχα πάει».

Το δράμα ορισμένων γονιών, που χάνουν τα παιδιά πάνω στη γέννα, προ ή μετά απ' αυτήν και δεν μπορούν να στεριώσουν οικογένεια, δεν είναι άγνωστο και στις μέρες μας.

Βέβαια σήμερα τον πρώτο και κύριο λόγο έχει ο γιατρός. Παλιότερα όμως προσπαθούσαν ν' αποτρέψουν το κακό με άλλους τρόπους. Χαρακτηριστικά αναφέρεται το εξής:

Όταν μια οικογένεια έχανε τα παιδιά της (πέθαιναν δηλαδή) για να σταματήσει το κακό, αμέσως μετά τη γέννα η μαμή - συνήθως γριά - έπαιρνε το παιδί κι έβγαινε στο σταυροδρόμι πρωί - πρωί. Στον πρώτο διαβάτη που περνούσε έλεγε: «Σταμάτα, νουνέ, να σταματήσουν τα παιδιά της μάνας». Ο περαστικός δεν αρνιούνταν, όπως ήταν φυσικό, να βαπτίσει το παιδί και ουσιαστικά την ίδια στιγμή έδινε το όνομα. Σταμάτης ή Σταματία ανάλογα. Σ' ανάλογες περιπτώσεις δινόταν το όνομα Ζωή ή Ζώης.

(συνεχίζεται)

Ι.Τ.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Τα μπιστόλια

Τον καιρό της Κατοχής διατηρούσα κουρείο στην αγορά της Κόνιτσας.

Μεταξύ των πελατών είχα και αρκετούς από την ιταλική αστυνομία (Καραμπινιερία) του Τζούλιο.

Είχαμε καλές σχέσεις, γιατί τους κούρευα και με είχαν πάρει με καλό μάτι.

Την εποχή εκείνη είχε φτιαχτεί η οργάνωση του Ε.Α.Μ. κι εγώ μαζί με πολλούς άλλους νέους της Κόνιτσας οργανωθήκαμε και κάναμε συνωμοτική δουλειά, δίνοντας πληροφορίες στις οργανώσεις και στο βουνό.

Πηγαίναμε σημειώματα με ειδήσεις στα χωριά, φυλάγαμε τη νύχτα στα στενά για να παρακολουθούμε τις κινήσεις του εχθρού και γενικά βοηθούσαμε σε ό,τι μας ζητούσαν για τον αγώνα, κάτω από τη μύτη του κατακτητή...

Μια μέρα μου έφερε ο Λυμπερόπουλος ένα μπιστόλι και ένα περίστροφο, από τον «Γκραμπάλα» για να τα δώσουμε για επισκευή.

Ήρθε στο κουρείο και τα 'βαλε στο συρτάρι για να τα πάρω, φεύγοντας για το σπίτι.

Αυτό ήταν μια επιπολαιότητα, αλλά είχαμε τόσο ενθουσιασμό τότε, που κάναμε και παλαβομάρες.

Όλη την ώρα ο νους μου ήταν στο συρτάρι με τα μπιστόλια. Αν έρχονταν κανένας ιταλιάνος για κούρεμα και κατά λάθος τραβούσα το συρτάρι, τι δικαιολογία να βρισκα;

Σίγουρα θα χαμε ιστορίες και κακά ξεμπερδέσματα. Δεν είχα και πού να πάω και ήθελα δεν ήθελα περίμενα το κλείσιμο των μαγαζιών. Επιτέλους πέρασε η ώρα και όταν κόντευα να κλείσω έβαλα γρήγορα γρήγορα το πλακέ περι-

στροφο στην τσέπη μου και το μπιστόλι το πέρασα στη μέση, κάτω από τη μπλούζα, για να τα πάω στο σπίτι.

Εκεί που έστριβα το κλειδί νάσου και εμφανίζεται ένας Ιταλός αστυνομικός και με πλησιάζει.

Στην αρχή τα χρειάστηκα αλλά προσπάθησα να κρατήσω την ψυχραιμία μου (όποιος έχει τη μύγα μυγιάζεται).

Αλλά, ώσπου να συνέλθω ακούω τον Ιταλό να μου λέει, πως με ζητάει ο «Καπετάνο». Μ' έζωσαν φίδια. Προσπάθησα να βρω κάποια δικαιολογία, να τ' αναβάλλω (για να ξεφορτωνόμουν πρώτα τα μπιστόλια από πάνω μου), αλλά ο Ιταλός ήταν κατηγορηματικός: — Σε θέλει ο Καπετάνο - επανέλαβε. Έπρεπε εκείνη τη στιγμή να πάμε στην Καραμπινιερία.

Οι φόβοι μου μεγάλωσαν. Σκέφτηκα κι αναρωτιόμουν μέσα μου. Μην έμαθαν τίποτα για τα μπιστόλια; Μην ήξεραν πως ήμουν στο ΕΑΜ; Κάτι κακό θα ήταν σίγουρα.

Αλλά και τίποτα να μην ήταν απ' αυτά πάλι πώς να πήγαινα με δυο μπιστόλια πάνω μου;

Ενώ σκεφτόμουν αυτά, ο Καραμπινιέρος απλώνει το χέρι του, μ' αγκαλιάζει φιλικά και με κατευθύνει προς το Σταθμό.

Ήμουν εκείνη τη στιγμή σαν να με πήγαιναν για κρεμάλα. Από τη μια, σκεφτόμουν, τι με ήθελαν, από την άλλη φοβόμουν μην πάει το χέρι του ο Ιταλός προς τη μέση και αγκίξει το μπιστόλι.

Είδα κι έπαθα μέχρι να φτάσω στην Καραμπινιερία.

Μόλις μπήκα στο γραφείο, χαιρέτησα στα ιταλικά και ο Ανθυπασπιστής με υποδέχτηκε μ' εγκαρδιότητα, φωνάζοντας:

— Τσάο μπαρμπιέρη. Τα χάσα και τον

Το Αίμα και η Αιμοδοσία

Ιστορία της αιμοδοσίας

Με τον όρο «Αιμοδοσία» εννοούμε τη χορήγηση αίματος με την μετάγγιση και κατ' επέκταση, την όλη οργάνωση που ασχολείται με τη λήψη, συντήρηση και διάθεση του αίματος.

Η μετάγγιση αίματος υπήρξε η πρώτη πετυχημένη μεταμόσχευση οργάνου.

Για να φτάσουμε στη σημερινή θέση της μετάγγισης αίματος χρειάστηκαν πολλές προσπάθειες, επιτυχείς και ανεπιτυχείς. Λόγος για χορήγηση αίματος γίνεται στον Όμηρο, στους Αιγυπτιακούς παπύρους, σε εβραϊκά και Συριακά χειρόγραφα. Φαίνεται πως οι αρχαίοι Έλληνες και οι Λατίνοι γνώριζαν την μετάγγιση. Σαν πρώτη μετάγγιση αίματος θεωρείται αυτή που έγινε στον Πάπα Ιννοκέντιο τον 8ο αι. το 1492.

Στη συνέχεια η μετάγγιση πέρασε από διάφορα στάδια και τον 17ο αιώνα μέχρι το 19ο λησμονήθηκε.

κοιτούσαμε απορία. Εκείνος άρπαξε από το γραφείο ένα μπαρμπέρικο λουρί που τροχίζουν τα ξυράφια και μου το δωσε μαζί με το ξυράφι, λέγοντας: Πάρε και δείξε μου πως γίνεται το τρόχισμα.

Πήγε «η καρδιά στον τόπο της». Μονομιάς ξαλάφρωσα και σβέλτα του κανα ένα μάθημα ακονίσματος. Όταν τέλειωσα, μ' ευχαρίστησε τους καληνύχισα και κατηφόρησα χοροπηδώντας για το σπίτι μου.

Τι συμπτώσεις σου σκαρώνει, τέλος πάντων, η ζωή! Σύμπτωση τα μπιστόλια, σύμπτωση το κάλεσμα στο τμήμα, κόντεψα να πεθάνω από την τρομάρα μου...

Αλέκος Γκότζος και για την αντιγραφή:
Σ. Τουφίδης

Οι συχνοί θάνατοι ανθρώπων που δέχτηκαν αίμα ήταν η αιτία που η μετάγγιση, το 17ο αιώνα, δέχτηκε ζωηρή πολεμική. Οι θάνατοι οφείλονταν στο ότι το αίμα που χρησιμοποιούσαν ήταν συχνά άλλης ομάδας και στο ότι οι κανόνες της ασηψίας ήταν άγνωστοι. Ένας άλλος λόγος των συχνών θανάτων ήταν ότι πολλές φορές χρησιμοποιούνταν για μετάγγιση σε άνθρωπο αίμα ζώου.

Το 19ο αιώνα, μετά από σειρά πειραμάτων, εγκαταλείφθηκαν οι παλιοί τρόποι μετάγγισης αίματος. Η χρησιμοποίηση σύριγγας για την μετάγγιση αποτελεί σταθμό στην ιστορία της. Το αίμα άρχισε να συλλέγεται μέσα σε δοχείο και γινόταν η μετάγγιση με τη βοήθεια σύριγγας.

Ο σημαντικότερος σταθμός στην ιστορία της μετάγγισης υπήρξε η ανακάλυψη των ομάδων αίματος το 1900.

Την ανακάλυψη αυτή ακολούθησε η ανακάλυψη του συστήματος RHESUS (ρέζους). Μετά απ' αυτά η επιστήμη προχώρησε, βρέθηκε τρόπος συντήρησης του αίματος κι έτσι επηρεάστηκε αποφασιστικά η όλη οργάνωση της Αιμοδοσίας.

Η αιμοδοσία στην Ελλάδα

Προσπάθειες μετάγγισης αίματος έγιναν και στην Ελλάδα. Ο πρώτος που διενέργησε μετάγγιση στην Ελλάδα στην πολυκλινική Αθηνών, το 1916 και 1919, ήταν ο καθηγητής Σπ. Οικονόμου. Στους Βαλκανικούς πολέμους και τον πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, σύμφωνα με την έρευνα του Μικέ Παϊδούση, δεν πραγματοποιήθηκαν μεταγγίσεις αίματος στην Ελλάδα.

Αργότερα και μέχρι το 1938 γίνονται 1935 μεταγγίσεις στην Ελλάδα, άλλες με την άμεση και άλλες με την έμμεση μέθοδο χωρίς συντήρηση του αίματος.

Με την άμεση μέθοδο ο αιμοδότης βρίσκονταν κοντά στον ασθενή και το αίμα μεταγγίζονταν αμέσως με τη βοήθεια μιας συσκευής.

Με την έμμεση μέθοδο το αίμα του αιμοδότη, που και πάλι ήταν κοντά στον ασθενή, μαζεύονταν μέσα σε κύλινδρο με κιτρικό νάτριο και μεταγγίζονταν στον ασθενή με σύριγγες.

Το 1935 ο Μ. Μακκάς ίδρυσε την οργάνωση Αιμοδοσίας του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού. Απ' την οργάνωση αυτή διατέθηκε το 1939 συντηρημένο αίμα για μετάγγιση. Η πρώτη μετάγγιση συντηρημένου αίματος έγινε στις 30 Νοέμβρη 1939 στο Λαϊκό Νοσοκομείο Αθηνών.

Η αιμοδοσία μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο παρουσιάζει αλματώδη εξέλιξη. Το 1952 δημιουργείται στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας η Εθνική Υπηρεσία Αιμοδοσίας.

Η Εθνική Υπηρεσία Αιμοδοσίας ιδρύει τέσσερα περ/κά Κέντρα Αιμοδοσίας (Ιπποκράτειο και Λαϊκό Νοσοκομείο Αθηνών, Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας Πειραιά και Κέντρο Αιμοδοσίας Θεσσαλονίκης). Απ' το 1958 αρχίζουν να δημιουργούνται οι πρώτοι σταθμοί Αιμοδοσίας στα Κρατικά Νοσοκομεία της χώρας. Σήμερα σχεδόν σ' όλα τα Νοσοκομεία υπάρχει Κέντρο ή σταθμός Αιμοδοσίας.

Στη χώρα μας το αίμα μέχρι το 1979 αποτέλεσε είδος εμπορεύσιμο, αποτέλεσε ευκαιρία κέρδους, για μερικούς. Το εμπόριο αίματος σταμάτησε το 1979 με το κλείσιμο και των τελευταίων ιδιωτικών τραπεζών. Οι ιδιωτικές τράπεζες έκλεισαν όχι γιατί ξαφνικά αισθάνθηκαν ντροπή για την εκμετάλλευση του πόνου και της ελπίδας των ανθρώπων ούτε γιατί το κράτος κατέβαλε καμιά σημαντική προσπάθεια για την εξάπλωση της Εθελοντικής Αιμοδο-

σίας. Οι ιδιωτικές Τράπεζες έκλεισαν γιατί ένα κομμάτι του Ελληνικού λαού ξεπέρασε σιγά - σιγά το φόβο και την προκατάληψη κι έτσι ο αριθμός των εθελοντών αιμοδοτών καθημερινά αυξάνονταν και γιατί, δειλά - δειλά, με μεγάλο αγώνα και χωρίς καμιά βοήθεια απ' το επίσημο κράτος, άνθρωποι με θέληση, ίδρυσαν και ιδρύουν συλλόγους Εθελοντών Αιμοδοτών. Ένας άλλος σοβαρότατος λόγος είναι ότι για λόγους κοινωνικής πολιτικής το κράτος άρχισε να κάνει αυτό την εισαγωγή αίματος που χρειάζονταν.

Με το νόμο για το Εθνικό Σύστημα Υγείας απαγορεύονται οι ιδιωτικές Τράπεζες αίματος. Υπήρξε κάποια τελευταία χρόνια, προσπάθεια εξάπλωσης της εθελοντικής αιμοδοσίας.

Αιμίλιος Τσόμπος

Αγαπητοί φίλοι συνδρομητές

Με την έκδοση του περιοδικού στην Κόνιτσα, εγκαινιάστηκε η τρίτη περίοδος έκδοσής του.

Σ' αυτά τα δύο χρόνια, το περιοδικό αποστέλλεται χωρίς διακοπή σ' όλους τους φίλους που είναι καταχωρημένοι στον κατάλογο συνδρομητών, που μας παραχώρησε ο προηγούμενος εκδότης: ο κ. Λάμπρος Βλάχος.

Πολλοί συμπατριώτες - συνδρομητές στήριξαν και στηρίζουν με τις συνδρομές τους το περιοδικό και τους ευχαριστούμε θερμά.

Υπάρχουν όμως και αρκετοί που σ' αυτά τα δύο χρόνια αδιαφορούν για την αποστολή της συνδρομής τους.

Σ' αυτούς η Συντακτική Επιτροπή απευθύνει σήμερα μια έκκληση: Ας τακτοποιήσουν σύντομα αυτή την εκκρεμότητα, γιατί με μεγάλη μας λύπη θα υποχρεωθούμε στη διακοπή της αποστολής του περιοδικού σ' αυτούς.

Η συνέχιση της έκδοσης και η βελτίωση του περιοδικού έχει οπωσδήποτε άμεση σχέση και με την οικονομική συμπαράσταση των φίλων μας.

Σ.Ε.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Ένας φορολογικός κατάλογος της Κονίτσης (κτηνοματικός φόρος) του έτους 1879. Και φόρος Δεκάτης.

(Η αρχή ελλιπής)

Φώτος παπά και Χαρίσης γρόσια;	
Τζόλας ζαχάρη	
δόσενα γιότη	
Χαρίσης μπαλάρας	
παπά Βασίλης λιατοβούνη	
θύμιος σταύρου	
Σπύρος φέτζος	
Ζήσης σπύρου	
Παναγιότης καρακατζιάνης ,	
(οι παραπάνω ήταν Σανοβίτες)	
Ακολουθούν Κονιτσιώτες και μερικά ονόματα χωρικών που ήταν κτηματίες στον κάμπο Κονίτσης	
Ντινιάς λιάπας κοτζούφλιανη (οκάδες ή γρόσια*	157
Βασίλης παναγιότη λάπα	37
Βασίλης πανταζί; λιάπα	12.200
Στέργιος Θανλαση κοκόση	20
μίτρος παπαδιάς	20,200
τέγος λιάπας	16
Γιάννης Δ. Κορδάς	20,200
μίχος κόστα Δίμου	81
Βασίλινα κοκόση	25
φότης πάντινας	31.300
Χρίστος Νικόλα καβάσιλα	30

Ιμπραήμης κοντομημέρη	41,200
Βασίλης παναγι λιάπα	100
παναγιότης λιάπας	90
Τάσος Χρίστου Γιάννη πικλάρι	45
παναγιότης λιάπας	6
κίτος ριτζούλης	55
Ισλιάμης Χαϊντάρη	48
Βασίλινα κουκόση	6,300
Γεώργινα κοστάρα καβάσιλα	7
Γιάννης Δημήτρη κορδά	180
Θεόδωρος Βλάχος	60
Χρίστους μίνος καβάσιλα	125,200
Βασίλης Χρ. μπούκα	115
Γιάννης Β. Φότου καβάσιλα	53.200
κόστας κουφός καβάσιλα	20
Ιμπραϊμης γκοντομέρης	112,300
Ισμαίλης χαιντάρη	30
Ζουφλικάρης μπαρμπέρη	18
πάνος Χουλιάρας	60
Ελένη παναγιότη μάτος	20
κόστας μάτος	20
Βασίλης τζίκας	30.200
κιαζήμης μπημπής	38
Χρίστος πλαβαλίτης	50
Νταλίπης Δοντάς	125
Χασμπής τζόμα	20
Σπύρος Τζαϊνος	27.300
Τζίλιας Τζαϊνος	25
Βασίλινα πανταζούς	36
Σαϊπης κιόρης	40
λάμπρος Χουλιάρά	24

* Μάλλον οκάδες που παρήγαγαν αλλά τι είδος;

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Με ιδιαίτερη χαρά πληροφορηθήκαμε και κάνουμε γνωστό στους συμπατριώτες μας ότι η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων της Επαρχίας Κόνιτσας οργανώνει το πρώτο συνέδριό της στην Κόνιτσα την 14/8/87.

Ελπίζουμε να έχει ευρεία συμμετοχή και ευχόμαστε καλή επιτυχία.

Ιεροί Βυζαντινοί ναοί

Η Δίπαλίτσα, σημερινό Μολυβδοςκέ- παστο, έχει και τώρα πολλά ερείπια ιερών Ναών, άλλα στο ελληνικό και άλλα στο συνοριακό αλβανικό έδαφος. Από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων χαρακτηρίσθηκε με την υπ' αριθμ. 103614/4353/1958, ΦΕΚ Β 12 /17-1-1958, απόφαση, βυζαντινός διατηρητέος χώρος.

Σήμερα που διαβάζουμε τις γραμμές αυτές λειτουργούν: 1) Ο Κεντρικός ιερός Ναός των 12 Αποστόλων. 2) Της Αγίας Τριάδος επί μονολίθου βράχου από το ΙΒ' - ΙΓ' αιώνα 3) Της Γεννήσεως της Θεοτόκου, του Θ' αιώνα, 4) Του Αγίου Γεωργίου, που από κάτω τρέχει άφθονο νερό, του ΙΖ' ή ΙΗ' αιώνα 5) Του Αγίου Αθανασίου, στον οποίο βαπτίζονται τα παιδιά, 6) Του Αγίου Χριστοφόρου 7) Της Άγια Σωτήρας, που είναι μακριά από το χωριό, πάνω σε βράχο. Υπάρχουν και τα ερείπια των Ναών Αγίου Σώζοντος, Αγίου Δημητρίου (ΙΣΤ' αιώνα και Ζ' αιώνα και των Ταξιαρχών.

Αναλυτικά τώρα:

Καθεδρικός Ναός Αγίων Αποστόλων (κεντρική εκκλησία). Ο Ναός αυτός κτίσθηκε το έτος 1298 επί επισκόπου Πωγωνιανής Παχωμίου και ιστορίθηκε το 1578 επί επισκόπου Παρθενίου. Περί της αρχιτεκτονικής και της καθεδρικότητας του Ναού, μαρτυρεί η σωζόμενη επιγραφή ανεγέρσεως του Ναού στο σύνθρονο εντός του Αγίου Βήματος και η εκ παραδόσεως ονομασία του σε Επισκοπή.

Σταυροπηγιακή μονή Μολυβδοςκεπάστου

Για το μοναστήρι τούτο έχει κάνει εκτεταμένο λόγο ο αείμνηστος δάσκαλος Σταύρος Γκατσόπουλος στο βιβλίο του «**ΙΕΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ ΜΟΝΗ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΥ**». Εμείς, με μια συντομογραφία, θα σημειώσουμε τα εξής:

Η παράδοση αποδίδει την ίδρυση του ναού εις τον Κων/νον Πωγωνάτον (668 - 685) μ.Χ., ορμηθέντα εις τούτο όχι από υπέρμετρο θρησκευτικό ζήλο, αλλά από μετάνοιαν. Και να που η αλαζονεία του καταγράφεται σε αρχαίο χειρόγραφο, ανέκδοτο, για τον Κων/νο Πωγωνάτο, και που αναφέρει τα εξής:

«Ούτος παρεδέχετο ότι πάντα τα μεγάλα κατορθώματα εν τω κόσμω τούτω, εξαρτώνται εκ της τύχης και ότι την εξουσίαν οι Κυβερνήσεις των λαών αναλαμβάνουσι κατά διαδοχήν μη συμβαλλομένης ποσώς προς τούτο της θείας θελήσεως. Δια τον λόγο αυτόν ηθέλησε να διαγράψει, το Δαυϊτικόν Ρητόν: Καθείλε δυνάστας από θρόνων «κλπ... το οποίο ήτο γεγραμμένον εν τω τοίχω του παρεκκλησίου Δίπαλίτσας».

Κάποια μέρα μπήκε στο λουτρό του κατά την συνήθειαν, που βρισκόταν δίπλα στο παρεκκλήσι, για να πλυθεί. Απέξω τον περίμεναν σε παράταξη υπηρέτες και αυλικοί. Ύστερα πό λίγο Άγγελος Κυρίου βγαίνει από το λουτρό, όμοιος στην ηλικία και τη μορφή του Αυτοκράτορα, ντυμένος με τα ενδύματά του, κρατώντας στο χέρι του τα βασιλικό σκήπτρο. Κατευθύνεται στο στρατόπεδο και κάθεται στο θρόνο του αυτοκράτορα. Αργότερα βγαίνει από το λουτρό ο Πωγωνάτος ολόγυμνος, ζητώντας τα ενδύματα και το σκήπτρο του. Καλεί τους συνοδούς του και διαμαρτύρεται ότι είναι ο βασιλιάς των. Ματαίως όμως, γιατί χλευάζεται και μυκτηρίζεται από εκείνους. Ευρεθείς σε απόγνωση, αναφώνησε: Οίμοι, που το σκήπτρον μου και η ισχύς μου και οι στρατιώται μου. Φόβος μέγας τον κατέλαβε όταν διέκρινε ότι στο θρόνο του καθόνταν άλλος όμοιός του. Έμεινε με το στόμα ανοιχτό. Τότε ο άγγελος τον κάλεσε κοντά του και του είπε: «Ιδού

ότι πάσα επί γης εξουσία είναι δεδομένη από Θεού» και έγινε άφαντος. Ο Αυτοκράτορας, αφού ανέλαβε την πρώτην του θέσιν και εις ένδειξιν ότι απέρριψε τελείως τις πεπαλαιωμένες ιδέες του, έδωκε διαταγή να κτισθεί αμέσως και εκ βάθρων μεγαλοπρεπής ναός, τον οποίο σκέπασε με μολύβδινες πλάκες, για τούτο και εκλήθη Μολυβδοσκεπάστο.

Το χειρόγραφο προσθέτει ότι το επεισόδιον αυτό του Πωγωνάτου, και από αυτή τη συνέπεια, ανοικοδομήθηκε η μονή Μολυβδοσκεπάστου. Αυτό, το διηγήθηκε το 1039 ο Μακαριότατος Πατριάρχης Αλεξανδρείας Μητροφάνης, που είχε έλθει στην Ήπειρο, και ο οποίος είπε ότι διαβάσει το παραπάνω περιστατικό στην Αλεξάνδρεια, σε κάποιο ιστορικό βιβλίο.

Ο ναος της Μονής, κατά τις τοπικές παραδόσεις και καθώς φαίνεται από την γέρθη εκ βάθρων με δαπάνες του αυτοκράτορα του Βυζαντίου Κων/νου Πωγωνάτου (668 - 685), επισκευάσθηκε έπειτα με έξοδα Ανδρονίκου Κομνηνού (1183 - 1185) και ανακαινίσθηκε και ιστορήθηκε το 1521 από τους ευσεβείς Μπωγωνιανίτες.

Ο Ναός είναι καθαρά βυζαντινός, σταυρεπίστεγος μετά τρούλλου, διαστάσεων μήκους 20 μέτρα περίπου και πλάτους 10 μέτρα περίπου, με τοιχογραφίες διατηρούνται καλώς. Το τέμπλο είναι ξυλόγλυπτο και καλλιτεχνικότατο που γεται στο ΙΣΤ΄ αιώνα. Ολόκληρος ο ναός φωτίζεται αμυδρά εσωτερικά, με μικρά λύχρωμα παράθυρα.

Είχε πολλά κειμήλια, τα οποία σε έφορες εποχές αφήρεσαν ιερόσυλοι. Υπάρχει όμως ένα χειρόγραφο Ευαγγέλιο σε μεμβράνη, 298 φύλλα και μικρογράμματο γραφή και αρχαιότατο και πολύτιμο στάχωμα, το οποίο βρίσκεται στο Μουσείο Ιωαννίνων, και φέρει χρονολογία 1582.

Η Μονή Μολυβδοσκεπάστου ήταν πολύ πλούσια και είχε πολλές δωρεές από ο-

μογενείς Κων/πόλεως, Ρουμανίας, Ρωσίας και Μολδοβλαχίας, καθώς και πλούσια μετόχια στη Ρουμανία, που υποστηρίχονταν από Ρουμάνους δυνάστες. Συντηρούσε εκπαιδευτήριο, στο οποίο από το 1376 δίδασκαν μοναχοί και σχολή χειρογραφών, όπου διδάσκονταν χειρογραφία κληρικοί και λαϊκοί. Αργότερα όμως, η παράνομη δήμευση των προσοδοφόρων Μετοχίων στην Ρουμανία, τα οποία εξαρτώνταν από τα σκηνώματα που ήταν στην Ήπειρο, έστέρησε και τη Μονή Μολυβδοσκεπάστου σπουδαιού ετησίου εισοδήματος.

Και αυτά αποτελούν θρύλο, δόξα και παρελθόν. Σήμερα ποιά είναι η κατάσταση; Όπως όλα τα χωριά της επαρχίας Κόνιτσας, έτσι και αυτό φθίνει. Οι κάτοικοι σήμερα δεν σώνουν τους 70. Ευτυχώς υπάρχει το τηλέφωνο, η ΔΕΗ, το νερό, το λεωφορείο και οι ξωμάχοι, που δεν σκέπτονται καν να εγκαταλείψουν το χωριό τους. Οι άλλοι, οι πυγολαμπίδες, κάμουν και που την εμφάνισή τους, σε κάνα πανηγύρι, σε κάνα θάνατο, καμιά βδομάδα το καλοκαίρι, και όλο τον καιρό μένουν στα κέντρα, στις πολιτείες. Και πράγματι, τι να κάμνουν στο χωριό; Δεν υπάρ-

χει απασχόληση καμιά. Οι συναισθηματισμοί και τα βιώματα του καθένα μας, συμφασαδίζονται σε εξάρτηση με την εξασφάλιση του επιουσίου. Είμαστε τόσο χαμένοι μεταξόνου με τη νέα γενιά του χωριού μας. Δεν ξέρουμε ποιανού είναι τα παιδιά που τυχαίως θα δούμε, όταν καμιά φορά βρισκόμαστε στο χωριό μας.

Ελπίζω να επανέλθω, με τη ήθη και έθιμα του χωριού μας, σε άλλη μου εργασία.

Αχιλλέας Γ. Κολιός

Ανακοίνωση

Παρακαλούμε τους συνδρομητές και φίλους του περιοδικού μας να μας ενημερώνουν έγκαιρα όταν αλλάζουν διεύθυνση.

ΤΟ ΑΓΡΙΟΓΙΔΟ ΤΩΝ ΒΟΥΝΩΝ ΜΑΣ

Ένα από τα πιο περήφανα ζώα. Από πολλούς θεωρείται το σύμβολο της ζωής στις απάτητες βουνοκορφές. Η αλήθεια είναι ότι δεν είναι χαρακτηριστικός κάτοικος των κορυφών των ορέων, το συναντούμε όμως στ' ανώτερα όρια του αλπικού δάσους, μόνον όταν ταξιδεύει σε υψηλότερα επίπεδα το καλοκαίρι προς τη ζώνη των μονίμων χιονιών.

Είναι γεγονός πως αν το ζώο ήταν υποχρεωμένο ν' αναζητεί καταφύγιο σε μεγάλα ύψη, εξαιτίας της καταδιωξή του, θα ζούσε άνετα σε πολύ χαμηλότερες περιοχές.

Σήμερα στην Ελλάδα εκτός από τα δικά μας βουνά (Γράμμο, Σμόλικο, Γκαλμήλα) συναντάται και στον Όλυμπο, Ροδόπη Καϊμακτσαλάν, και Τζέμα. Επίσης λιγοστά άτομα απαντώνται στην Οκιτη, στη Γκιώνα και στα Βαρδούσια που αποτελούν και τα νοτιότερα όρια εξάπλωσής του στον Ελληνικό χώρο.

Όσον αφορά την εξάπλωσή του στην Ευρώπη υπάρχει σε αρκετά από τα Βαλκανικά βουνά αλλά και στα Πυρρηναία, Απέννινα και Άλπεις.

Το επιστημονικό του όνομα είναι *Ruicarpa ruicarpa* γαλλικά *Chamois* (σαμουά). Το μήκος του ξεπερνά το ένα μέτρο (1,10 - 1,30 M.) και φτάνει στους ώμους το ύψος των ογδόντα εκατοστών (0,78 - 0,85 M.) Το χρώμα του είναι κόκκινωπό - καφέ κάπως ξεθωριασμένο το καλοκαίρι ενώ το χειμώνα αποκτά πλούσιο τοίχωμα χρώματος σκούρο καστανό σχεδόν μαύρο. Χαρακτηριστικά είναι τα κέρατά του, που έχουν το σχήμα του αγγιστριού. Δηλ. λεπτά με κατεύθυνση προς τα πάνω και ύστερα προς τα πίσω (μήκος ως 0,25 M.).

Την άνοιξη οι ομάδες του είδους



κατεβαίνουν μέσω των δασών προς τις χαμηλότερες κοιλάδες. Ύστερα καθώς η εποχή προχωρεί τα ζώα ανεβαίνουν σιγά - σιγά ξανά στις πλαγιές των ορέων, βόσκοντας συνεχώς καθώς προχωρούν. Αυτό βέβαια ισχύει για τα νέα άτομα, γιατί τα πιο γέρικά αρσενικά αποσύρονται βαθιά μέσα στο δάσος όπου καταλαμβάνουν μια περιοχή και αντιστέκονται βίαια σε κάθε εισβολή συγγενών τους. Εκεί μπορεί να παραμείνουν έως το επόμενο φθινόπωρο.

Στα μεγαλύτερα ύψη τα αγριόγίδα προσαρμόζονται στα απότομα εδάφη με πολύ άνεση και αυτοπεποίθηση και σπάνια παραπατούν, καθώς ανεβοκατεβαίνουν στα χιονισμένα οροπεδια. Δεν μπορούν όμως να αντέξουν την έντονη ζέστη και γι' αυτό το καλοκαίρι προφυλάγονται από το μεσημεριανό ήλιο στη σκιά των βράχων ή μέσα σε δροσερά μέτη στα οποία διατηρείται ακόμα το χιόνι.

Τον Οκτώβρη, στην αρχή της εποχής του ζευγαρώματος τα μοναχικά αρσενικά εγκαταλείπουν τα δασώδη καταφύγιά τους, συννεώνονται με τα θηλυκά και τα μικρά στα αλπικά λιβάδια πάνω σ' ένα βραχώδες μέρος εξορμήσεως και κοιτάζουν προς τους συντρόφους τους, προσέχοντας πάντα να μην

πλησιάζουν άλλοι αντίζηλοι. Στην περίοδο όμως του οργασμού από τη μια περιοχή στην άλλη, για να εμποδίσουν τους εισβολείς από το ζευγάρι με κάποια από τα θηλυκά τους, δε μένουν πάντοτε ανενόχλητα και ακολουθούν βίαιες μονομαχίες.

Τον Απρίλη τα έγκυα θηλυκά χωρίζουν με τα μικρά της προηγούμενης χρονιάς και σχηματίζουν μικρές ομάδες μερικές δε φορές ενώνονται με άλλα θηλυκά και νώριμα ζώα.

Οι γέννες συμπιπτουν ανάμεσα, στο τέλος του Απριλίου και του Ιουνίου. Κάθε μητέρα ψάχνει τότε να βρεί ένα απομονωμένο σημείο ανάμεσα στα δέντρα και στους θάμνους κι' εκεί γεννά ένα και καμμιά φορά δύο μικρά.

Το όνομα που του δόθηκε δεν είναι τυχαία. Εάν το γίδι είναι το σύμβολο της τάσης για ανεξαρτοποίηση και αποδέσμευση, το αγριόγιδο είναι υτό που δεν μπόρεσε ποτέ να υποταχτεί. Είναι το σύμβολο της λευτεριάς. Είναι αυτό που γεννήθηκε για να ναι ελεύθερο και που κανένας ποτέ δε μπόρεσε να του στερήσει αυτό το υπέρτατο αγαθό.

Μόνο ένας βρέθηκε να φθονήσει αυτή την ελευθερία του και προσπάθησε και προσπαθεί ακόμα με κάθε τρόπο να του την αφαιρέσει. Όλοι ξέρουμε ποιός είναι και ξέρουμε πως απειλεί και εμάς τους ίδιους. Είναι ο ίδιος μας ο εαυτός, ο άνθρωπος. Είναι αυτός που πιεζόμενος κάποτε πήρα τα βουνά κι έγινε κλέφτης και που χρωστά πολλά για την επιβίωσή του στις συνήθειες και στη ζωή του ζώου αυτού (καταφύγιο σε απάτητα μέρη καραούλι για εντοπισμό του κινδύνου και σφύριγμα για αποφυγή του). Κάποτε όμως κι αυτός ελευθερώθηκε, ξέχασε όμως να λευτερωθεί από τον ίδιο του τον εαυτό, από τα πάθη του, από τον εγωισμό του και συνέχισε, μάλλον άρχισε να κυνηγά πιά έντονα και πιά

σύγχρονα αυτό το «αγριο», κάνοντας τον ίδιο του τον εαυτό άγριο. Δεν είναι λίγα τα παραδείγματα που τα ζώα αυτά μπροστά στον κίνδυνο πηδούν στον γκρεμό και αυτοκτονούν και είναι πολλά αυτά που αιχμαλωτίζονται νέα για να στολίσουν το κοπάδι κάποιου βοσκού, βρίσκονται κατόπιν ελεύθερα σε κάποια βουνοκορφή αναζητώντας τ' αδέρφια τους.

Έτσι λοιπόν παραμερίζοντας τους φυσικούς κινδύνους που άλλωστε είναι κίνδυνοι που συμβιβάστηκαν για χιλιετίες ολόκληρες και που σέβονται τον αντίπαλο, πρέπει να σταθούμε στους κινδύνους εκείνους που είναι υπαίτιοι της καταστροφής και του εγκλήματος που συντελείται κάθε μέρα και σε όλο και μεγαλύτερη έκταση.

Τους κινδύνους αυτούς μπορούμε να τους χωρίσουμε σε έμμεσους και άμεσους. Στους άμεσους συγκαταλέγεται τι άλλο από το κυνήγι. Έχουμε δύο οργανισμούς, ο ένας με όπλο ο άλλος χωρίς. Αυτός με το όπλο κυνηγά αυτόν που δεν έχει. Αυτό είναι όλο. Εάν το θύμα τρέξει και προλάβει και κρυφτεί, τότε καλώς, αν όχι... Το κυνήγι γίνεται από οργανωμένες ομάδες που ξέρουν κατά τα κατατόπια και που τελικός σκοπός είναι ο θάνατος του θηράματος. Μόνο που οι θηρευτές αυτοί δεν ξέρουν που να σταματήσουν και δε θα αρκεστούν στον ένα θάνατο, αλλά θα συνεχίσουν νομίζοντας πως γεμίζουν έτσι το υπαρξιακό τους κενό, γιατί είναι γεγονός πως το κυνήγι δε γίνεται πια για λόγους διαβίωσης.

Είναι γνωστό πως το κυνήγι αυτού του ζώου απαγορεύεται αλλά είναι περισσότερο γνωστό το πόσο κρατούνται αυτές οι απαγορεύσεις και το πόσο ενδιαφέρονται οι αρμόδιες υπηρεσίες να τις τηρήσουν.

Το καλό με το κυνήγι είναι ότι ο

κίνδυνος είναι φανερός και σ' αυτό εναντιώνεται κάθε καλοπροαίρετος άνθρωπος. Το πρόβλημα όμως είναι με τους έμμεσους κινδύνους που παρουσιάζονται με κλυμμένο πρόσωπο.

Είναι γεγονός πως είναι δύσκολο να βρεί κάποιος δουλειά σ' αυτόν τον τόπο, όμως είναι παράλογο να αναζητά δουλειά επιδιώκοντας την αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος μέσω διαφόρων αναπτυξιακών προγραμμάτων. (Τότε ποιός ο λόγος να ζει και να εργάζεται ειδώ σε αλλοιωμένο περιβάλλον). Κι όταν αναφερόμαστε σε αναπτυξιακά προγράμματα δεν εννοούμε μόνο τη κατασκευή δρόμων που θα οδηγούν στο πεδίο ξύλευσης ή στο λατομείο ή στον τόπο που θα κατασκευαστεί το φράγμα για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος ή οτιδήποτε άλλο σχετικό είναι δυνατό να διανοηθεί κάποιος αλλά εννοούμε ταυτόχρονα και τα προγράμματα που έχουν σχέση με τον τουρισμό.

Πρέπει να γίνει κατανοητό πως οι περισσότεροι ξένοι που επισκέπτονται την Ελλάδα το κάνουν γιατί αναζητούν σ' αυτήν τα τελευταία παρθένα μέρη της Ευρώπης. Αλλοιώνοντας λοιπόν ανεπανόρθωτα το φυσικό περιβάλλον, κατασκευάζοντας ξενοδοχεία και τελεφερίκ όχι μόνο ανάπτυξη του τουρισμού δε θα έχουμε αλλά αντίθετα μείωση αυτού που ήδη υπάρχει. Εξάλλου πρέπει να γνωρίζουμε πως η μείωση των «άγριων» πληθυσμών που είναι εκτός από του αγριόγιδου και ο λύγκας, η αρκούδα, ο λύκος, το ζαρκάδι, να έχει σαν αιτία κυρίως την αλλοίωση των όρων ύπαρξης δηλ. του βιοτόπου που οφείλεται στη δράση του ανθρώπου, ο οποίος τροποποιεί σοβαρά το φυσικό περιβάλλον της άγριας πανίδας και που κάνει αμφίβολη την επιβίωση και ασφαλή διαβίωση αυτών.

Κανείς ζωντανός οργανισμός δεν μπορεί να αναπαραχθεί έξω από το φυ-

σικό του περιβάλλον στο οποίο είναι δεμένος με ένα πολύπλοκο πλέγμα και που υπάρχει μιά αλληλεξάρτηση και αλληλεπίδραση. Σχηματίζει με το σχετικό περιβάλλον στο οποίο είναι προσαρμοσμένος, ένα αδιαίρετο σύνολο, ένα οικοσύστημα πολύ σύμπλοκο που η λειτουργία του βασίζεται κυρίως στις ποικίλες σχέσεις, που ενώνουν όλα τα ζώντα όντα που κατοικούν αυτά, ανάμεσα σ' αυτές και στο φυσικό περιβάλλον.

Ανάμεσα στον τουρισμό και τη διατήρηση της φύσης υπάρχει στενός σύνδεσμος. Ο οικοτουρισμός είναι μια μορφή τουρισμού που για τα σημερινά δεδομένα δεν κάνει κακό στη φύση αλλά αντίθετα αποτελεί έναν τρόπο προστασίας. Έτσι εάν επισκευαστούν ορισμένα μονοπάτια και κατασκευαστούν μερικά φυλάκια σε συγκεκριμένες θέσεις θα πετύχουμε την προσέλευση ανθρώπων που πραγματικά αγαπάνε τη φύση, θα λυθεί το πρόβλημα της διαβίωσης πολλών από τους μόνιμους κατοίκους, ενώ ταυτόχρονα θα επιτραπεί και σε ένα από τα πιο όμορφα θηλαστικά (και όχι μόνο σε ένα) της χώρας μας να συνεχίσει να υπάρχει.

Χ.Ι.Π.

Στείλτε μας ανταποκρίσεις, ειδήσεις, νέα από τις αδελφότητες της επαρχίας, από τα χωριά και το εξωτερικό. Οι στήλες του περιοδικού μας, πάντα ανοιχτές.

Προτάσεις Τουριστικής αξιοποίησης περιοχής ποταμού Βοϊδομάτη και ορεινού όγκου Γκαμήλας

Κυρίες και κύριοι, σας μεταφέρουμε τον προβληματισμό μας και σας ερωτούμε για ποιό λόγο σταματά κάθε προσπάθεια Τουριστικής αξιοποίησης των ανωτέρω περιοχών που είναι από τις ωραιότερες περιοχές της Πατρίδας μας: Γιατί υπάρχουν ανασταλτικές βαλβίδες και στη Νομαρχία Ιωαννίνων και στον Ε.Ο.Τ. που σταματούν κάθε προσπάθεια της Κοινότητας Κλειδωνιάς; Παραθέτουμε τις προτάσεις της Κοινότητας Κλειδωνιάς οι οποίες χρειάζονται μελέτες από ειδικούς και χρηματοδότηση των μελετών από το Νομαρχιακό Πρόγραμμα ή από τον Ε.Ο.Τ. ή από άλλο Φορέα.

1. Κατασκευή Αναψυκτηρίου με Μπάρ και Camping δεξιά και αριστερά της πέτρινης Γέφυρας που θα λειτουργούν ως Κοινοτικές επιχειρήσεις και όχι σαν αλσύλια δασικής αναψυχής που έχουν μετατραπεί σε σκουπιδότοπους και χώρους μόλυνσης.

2. Πεζόδρομος με γκαλντερίμι σχεδόν χωρίς καμιά επέμβαση στο περιβάλλον από Γέφυρα Βοϊδομάτη Κλειδωνιάς στο μονοπάτι που υπάρχει στη χαράδρα μέσα στο Δρυμό που διέρχεται από Μονή Αγίων Αναργύρων, Παλαιοντολογικό Σπήλαιον Κλειδί και συνεχίζει μέχρι την γέφυρα Παπίγκου, μια όντως υπέροχη διαδρομή.

3. Διαμόρφωση της Άνω Κλειδωνιάς σε Τουριστικό χωριό με ανακατασκευή των σπιτιών και διαμόρφωσή τους σε ξενώνες και οδική σύνδεση με Πάπιγκο Αρίστη και Κόνιτσα με ανάλογη βελτίωση των Τουριστικών εγκαταστάσεων Αρίστης και Παπίγκου.

4. Χιονοδρομικό κέντρο στο βουνό Παπίγκου πρόσβαση στη Δρακόλιμνη

και σύνδεση με Τελεφερίκ από χαράδρα Αώου και Τουριστικές εγκαταστάσεις με ξενοδοχεία κλπ. στην Κόνιτσα.

Όλα τα παραπάνω χρειάζονται μελέτες από ειδικούς και άμεση υλοποίηση χωρίς χρονοτριβή και ατέρμονες συζητήσεις.

5. Τα παλαιοντολογικά ευρήματα του σπηλαίου ΚΛΕΙΔΙ ΚΛΕΙΔΩΝΙΑΣ να φυλαχθούν σε μουσείο στην Κλειδωνιά διότι ανήκουν στην Κοινότητά μας προσωρινά βέβαια θα μπορούσαν να παραμείνουν είτε σε μουσείο της Κόνιτσας ή των Ιωαννίνων για να μην τα αναζητούμε όπως τα Ελγίνεια από τους Άγγλους αργότερα.

Ας υψώσουμε όλοι μαζί την φωνή μας και με συντονισμένες ενέργειες να προσπαθήσουμε την Τουριστική αξιοποίηση της περιοχής μας και να κρατήσουμε στον τόπο μας τα παλαιοντολογικά ευρήματα ως κόρη οφθαλμού για να τα παραδώσουμε στις επόμενες γενιές.

Παρακαλώ τον κ. Πρόεδρο της ΤΕΔΚ Ιωαννίνων, τον κ. Δήμαρχο Κόνιτσας και τους κ. Προέδρους των γειτονικών Κοινοτήτων με δικές τους προτάσεις να ζητήσουν την υλοποίηση της τουριστικής αξιοποίησης των φυσικών και ανεπανάληπτων περιοχών του Νομού μας.

Παρακαλώ την κ. Υπουργό Πολιτισμού, τον κ. Γ.Γ. του Ε.Ο.Τ. και τον κ. Νομάχη Ιωαννίνων να χρηματοδοτήσουν τις αντίστοιχες μελέτες και να μας προσφέρουν όποια άλλη επιστημονική και τεχνική βοήθεια μπορούν και να άρουν τις όποιες ανασταλτικές δικλείδες είτε προέρχονται από υπηρεσιακούς παράγοντες είτε από τοπικιστικά συμφέροντα Κοινοτήτων και ιδιωτών.

Σας ευχαριστώ.

Ο πρόεδρος
ΤΖΙΟΥΒΙΛΛΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Ανταπόκριση από την Αθήνα του Δ. Σδούκου

Στις 19, 20 και 21 Ιούνη πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα (Άλσος Καισαριανής) το πρώτο Ηπειρώτικο Πανηγύρι. Στη διάρκεια των τριών ημερών αντιλαλούσε το ηπειρώτικο τραγούδι, ο χορός και το αντάμωμα των συμπατριωτών που μένουν στην Αθήνα.

Οι Αδελφότητες είχαν ετοιμάσει το πρόγραμμα και σε συνέχεια εμφανίστηκαν κατά Ενότητες στις εξέδρες που υπήρχαν στο χώρο των εκδηλώσεων.

Η Ενότητα Κόνιτσας παρουσιάστηκε με τις παρακάτω Αδελφότητες και με περιεχόμενο ως εξής:

- 1) Αμάραντος : Έκθεση φωτογραφίας, διάλεξη : αξιοποίηση λουτρών Αμαράντου.
- 2) Κάντσικο : Προβολές σλάιτς.
- 3) Καστάνιανη: Έκθεση φωτογραφίας, προβολές σλάιτς.
- 4) Κεράσοβο: Έκθεση φωτογραφίας, βιβλίου, τύπου, χορευτικό πρόγραμμα.
- 5) Λαγκάδα: Έκθεση ημερολογίων.
- 6) Οξυά: Έκθεση φωτογραφίας, βιβλίου, τύπου, προβολές σλάιτς, έκθεση ημερολογίων.
- 7) Λυκόρραχη: Έκθεση ζωγραφικής, έργων λαϊκής τέχνης.
- 8) Πλαγιά: Έκθεση φωτογραφίας, βιβλίου, ημερολογίων.
- 9) Πυρσόγιαννη: Έκθεση βιβλίου, τύπου.

Την Κυριακή 21 Ιούνη στην εξέδρα παρουσιάστηκαν τα χορευτικά συγκροτήματα από το Κεράσοβο και την Οξυά με συνοδεία οργανοπαικτών από την Κόνιτσα.

Μετά το πρόγραμμα συνέχισε ο χορός με πολύ κέφι, από όλους τους συμπατριώτες. Ήταν η βραδιά που σμίξανε οι τρεις γενιές και αντιλαλούσε το δημοτικό τραγούδι. Να λοιπόν παράδειγμα που δείχνει, ότι μπορούμε και πρέπει να διατηρήσουμε τις ρίζες μας όπου και να βρισκόμαστε.

Κατά τη διάρκεια του πανηγυριού παρατηρήθηκε μεγάλο ενδιαφέρον για το γυναικείο Συνεταιρισμό από τη Λυκόρραχη, ο οποίος φτιάχνει κούκλες με παραδοσιακές ενδυμασίες και άλλα χειροποίητα είδη. Νομίζω, ότι μέσω του περιοδικού να γραφτεί η δράση του Συνεταιρισμού.

Επίσης η έκθεση βιβλίου ήτανε πολύ ενδιαφέρουσα. Στην έκθεση παρουσιάστηκαν βιβλία με περιεχόμενο από την Επαρχία μας. Όλα τα βιβλία πουλήθηκαν.

Υπάρχει πολύ υλικό διαθέσιμο από τις Αδελφότητες που θα είναι χρήσιμο για άλλες εκδηλώσεις. Ας ελπίσουμε, ότι το επόμενο Πανηγύρι θα είναι ακόμη πιο πετυχημένο, αφού θα αξιοποιηθούν όλα τα υλικά που διαθέτουν οι Αδελφότητες και θα συμμετέχουν όλες, θα βοηθήσουν περισσότερο οι νέοι και ο κοινός θένας μας θα προσφέρει ότι μπορεί για την πρόοδο της Επαρχίας μας. -

Αθλητισμός

Πανηπειρωτικοί αγώνες στίβου

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκαν την 8η Μαΐου στο Εθνικό Στάδιο Ιωαννίνων οι Πανηπειρωτικοί αγώνες στίβου των μαθητών της Ε' και ΣΤ' τάξης των Δημοτικών Σχολείων. Τους αγώνες παρακολούθησε αρκετός κόσμος παρά το ότι ψιλόβρεχε κατά τη μεγαλύτερη διάρκεια των αγώνων. Στους αγώνες έλαβαν μέρος και 20 μαθητές από τα τρία Δημοτικά Σχολεία της Κόνιτσας.

Οι μικροί Κονιτσιώτες και Κονιτσιώτισσες πραγματοποίησαν αρκετά καλή εμφάνιση και κάποιοι από αυτούς διεκδίκησαν με αξιώσεις μία θέση στην πρώτη τριάδα και την πρόκρισή τους στους τελικούς του Ολυμπιακού Σταδίου της Αθήνας. Αυτοί ήταν: Λάππα Μάρθα του 2ου Δημοτικού Σχολείου που ήλθε τέταρτη (4) στο μπαλάκι, η Λώλου Νεκταρία του Κων/νου του 3ου που (αφού βγήκε πρώτη στον προκριματικό) πέρασε στον τελικό των 150 μ. όπου όμως εγκατέλειψε λόγω απρόοπτου προβλήματος και η Θάνου Ευδοκία του 1ου που ήρθε όγδοη (8) στο μήκος. Η εμφάνιση και των υπόλοιπων μαθητών ήταν αρκετά καλή, ενώ πρέπει να τονισθεί ότι οι μαθητές των άλλων μεγάλων πόλεων της Ηπείρου είχαν οπωσδήποτε πολλά πλεονεκτήματα (περισσότερα και καλύτερη μέσα προπόνησης, εξοικείωση με το ταρτάν που το έκανε πίο δύσκολο και επικίνδυνο η ξαφνική βροχή).

Εδώ πρέπει να τονισθεί η συμβολή της δίδας Ροδούλας Γκίκα, γυμναστριάς και των τριών Δημοτικών Σχολείων της κωμόπολής μας που προσπάθησε όλη τη χρονιά για ό,τι καλύτερο μπορούσε στον τομέα του αθλητισμού

γενικά. Επίσης των δασκάλων και γονέων των μαθητών, που στάθηκαν δίπλα στους μικρούς Κονιτσιώτες.

Το θέμα είναι όμως τι πρέπει να γίνει από εδώ και στο εξής. Προσωπική μας άποψη είναι ότι χρειάζεται περισσότερη ενεργοποίηση από όλους. Και όταν λέμε «όλους» εννοούμε μαθητές, δασκάλους, γυμναστές (οπωσδήποτε θα χρειαστεί δεύτερη γυμνάστρια ή γυμναστής σαν πρώτο βήμα για την καινούργια σχολική χρονιά). Μέσα στους όλους όμως βάζουμε και τους φορείς και Συλλόγους της Κόνιτσας με πρώτη τη Δημοτική Αρχή που πρέπει να καθιερώσει ετήσιους (ή και εξαμηνιαίους) αγώνες σε τοπικό επίπεδο. Όχι όπως γίνονται τώρα αλλά με επισημότητα και βραβεία για να υπάρξει ηθική τουλάχιστον ικανοποίηση για τους μαθητές. Πρέπει να τονισθεί από γονείς και δασκάλους ή ανάγκη για αθλητισμό, τα καλά του αθλητισμού και να πάψει ο αποπροσανατολισμός τους προς άλλους «αρρωστημένους» τρόπους ψυχαγωγίας. Είναι ανάγκη (και αυτό πρέπει να γίνει αντιληπτό από την πρώτη σχολική ηλικία) για μαζικό αθλητισμό ο οποίος θα φέρει σαν αποτέλεσμα σταδιακά, τις επιτυχίες σε τοπικό επίπεδο, πανηπειρωτικό κλπ. και κατόπιν τον πρωταθλητισμό και τις διακρίσεις σε μεγαλύτερη κλίμακα. Και ας μην ξεχνάμε ότι ο αθλητισμός έχει σαν αποτέλεσμα σωματική αλλά και ψυχική υγεία, μια υγεία που αποτελεί την καλύτερη ευχή και την μεγαλύτερη επιδίωξη όλων των ανθρώπων.



ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΓΙΑΝΝΗ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ:

«ΠΟΙΗΜΑΤΑ (1975 - 1987)

Κάτω από το γενικό τίτλο «ΠΟΙΗΜΑΤΑ» περιλαμβάνονται 6 ποιητικές συλλογές με 121 ποιήματα, που αντιπροσωπεύουν πνευματικό μόχθο 12 χρόνων.

Τα ποιήματα, γραμμένα σ' ελεύθερο στίχο και σε μια γλώσσα στρωτή, κατανοητή, με ευαισθησία περισσή και γνώση βαθιά της ζωής, απευθύνονται σ' όλους όσους επιθυμούν «να ξαναβρούν τη χαμένη τους ευαισθησία, ένα σωστό προσανατολισμό ζωής και τα ίχνη του ρομαντισμού τους που έμαθαν ως τώρα να κρύβουν τόσο προσεκτικά...», μιλούν για την αγάπη, τον έρωτα, τη χαρά τη λύπη..., κάνουν αισθητή «τη σκιά του θανάτου, την παγωνιά του τρόμου που απειλούν με ολοκληρωτικό αφανισμό τον πλανήτη μας» και αφήνουν μεγάλα παράθυρα στην ελπίδα.

Ένα μικρό δείγμα της ποιητικής δημιουργίας του Γ.Χ. θα δώσουμε στη συνέχεια με την υπογράμμιση ότι η επιλογή που κάναμε δεν έχει την έννοια της αξιολόγησης.

Στον ποιητή Γ.Χ. ευχόμαστε δύναμης και κουράγιο στο δύσκολο δρόμο της ποιητικής δημιουργίας που είναι δρόμος μοναξιάς, αλλά και ελπίδας.

Κάθε πρωί ο ήλιος χτενίζει
στοργικά τα ωραία μικρά
λευκά όνειρα
— τα τελευταία μιας δεκαετίας
και η μοίρα δίπλα
γνέθει το απρόοπτο
πρέπει να σκάσει ο ήλιος
να φανεί...

Μπορεί όμως και να μη συμβεί
τίποτε και πάλι ή ό,τι γίνει
να μην έχει καμιά σχέση
με ό,τι προμαντεύει
με ό,τι θέλει με πάθος η ψυχή
πρέπει να σκάσει η πέτρα
να φανεί....

(Ο ΗΛΙΟΣ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ)

... Στην κορυφή αυτής της σκάλας
όλα τα βλέπω όμορφα
κρατώ στη μασχάλη μου μια δέσμη
απίθανες ελπίδες.
Το όραμα του νέου κόσμου
ποτέ να μη χαθεί»

(ΑΠΙΘΑΝΕΣ ΕΛΠΙΔΕΣ)

... Έλα να πάμε στη βρύση του τρελού
γλυκιά μου πολυαγαπημένη
που αγέρας σφυροκοπά τ' όνομά σου
στα τρίστρατα των λογισμών -
Έλα να περάσουμε κάτω από το γεφύρι
των πληγωμένων πόθων μας
Είμαστε δυο πονεμένα γαρίφαλλα
Δυό άγνωστοι αδερφοί»

(ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ)

... Μόνον εμείς που κρατάμε μια πληγωμένη καρδιά στα χέρια: ζητάμε ακόμα λέξεις που μιλούν για φως
πηδάμε ψηλά να αιχμαλωτίσουμε τον ήλιο...»

(ΝΕΑ ΒΑΒΕΛ)

I.T.



ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Με τον τίτλο «Μοναστήρια της Επαρχίας Κονίτσης, κυκλοφόρησε ένα ακόμη βιβλίο ο περσβ. Διογύσιος Τάτσης.

Τα μοναστήρια είναι: της Μολυβδοσκεπάστου, της Γκούρας (Αηδονοχώρι), της Πλαγιάς, της Κλαδόρμης (Φούρκα), του Στομίου και της Μόλιστας.

«Πρόθεσή μου», γράφει ο συγγραφέας, «δεν ήταν η συγκέντρωση διαφόρων ιστορικών στοιχείων, αλλά η αξιοποίησή τους και η όσο το δυνατό πληρέστερη παρουσίαση του κάθε μοναστηριού, παραθέτοντας συγχρόνως και τις δικές μου εντυπώσεις και συγκινήσεις που απεκόμισα από τις πυκνές μου σ' αυτά προσκυνηματικές επισκέψεις».

Πιστεύουμε ότι πέτυχε στο σκοπό του. Στις 94 σελίδες του βιβλίου, που συνθέτουν ένα χρήσιμο οδηγό, ο αναγνώστης θα βρει σπουδαίες και χρήσιμες πληροφορίες.

Στο συγγραφέα ευχόμαστε δύναμη και κουράγιο για να συνεχίσει το έργο του (διεύθυνσή του: Κόνιτσα, τηλ. 22.788)

Σε δεύτερη έκδοση κυκλοφόρησε το «Πάπιγκο» του κ. Γιάννη Παπαϊωάννου, έκδοση «βελτιωμένη και επηυξημένη», όπως χαρακτηρίζεται από τον συγγραφέα του.

Οι 256 σελίδες του βιβλίου χωρίζονται σε δύο μέρη: Στο α' μέρος (Κεφάλαια 5), γίνεται αναφορά στην ιστορία του χωριού γενικά και προβάλλονται οι γύρω χώροι.

Ακολουθούν προτάσεις για μια ήπια τουριστική ανάπτυξη του τόπου.

Το β' μέρος (Κεφ. 3) έχει λαογραφικό περιεχόμενο.

Ο Γ.Π. στο βιβλίο του, δουλεύοντας το λόγο με στιμόνι την Πατριδολατρεία και υφάδι το μεράκι, μας δίνει έργο χρήσιμο για το παρόν και για το μέλλον.

Είναι βιβλίο που δεν πρέπει να λείπει από τη βιβλιοθήκη μας. (Διεύθυνση συγγραφέα. Κόνιτσα τηλ. 22.412).

ΣΤ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η προοδευτική ένωση Πυρσόγιαννης Ιωαννίνων γιορτάζοντας τα 60 χρόνια από την ίδρυσή της παρουσιάζει για ένα χρόνο και κάθε Σαββατοκύριακο σε όποιον επισκέπτη και ερευνητή θέλει να γνωρίσει τους ξακουστούς Πυρσογιαννίτες μαστόρους της πέτρας τρεις (3) εκθέσεις με θέματα.

1. Πυρσογιαννίτες Μαστόροι - δρομολόγια - καθημερινός βίος - μυστική γλώσσα (κουδαρίτικα) - εργαλεία και κατασκευές. Εκτίθενται 245 φωτογραφίες και σλάιτς, 14 σπάνια έγγραφα και συμφωνητικά μαστόρων, 8 χάρτες δρομολογίων, εργαλεία και λιθανάγλυφα.

2. Πυρσόγιαννη 1400 - 1940 ... ιστορική διαδρομή στην τουρκοκρατούμενη κοινότητα με 280 φωτογραφίες, 18 χάρτες μετακινήσεων παλιών οικισμών, χαρτογράφηση ιδιοκτησιών και καλλιεργειών, 48 ιδιωτικά και δημόσια έγγραφα, δημοτολόγια και συμφωνητικά.

3. Προοδευτική ένωση Πυρσόγιαννης. η 60χρονη ζωή και δράση του Συλλόγου μας μέσα από φωτογραφίες, γράμματα, καταστατικά και αποφάσεις.

Οι επισκέπτες μπορούν να βρουν φαγητό και ύπνο στο καινούργιο Ξενοδοχείο - εστιατόριο του Συλλόγου μας στην Πυρσόγιαννη (Υπεύθυνος Φίλιππος Περώνης - τηλ. 0655 - 31.297.

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Αντί μνημοσύνου

Στο δάσκαλό μου, που έφυγε, Τάσο
Πριμηκύρη

Βούρκωσαν τα μάτια μου αξέχαστε δάσκαλέ μας, όταν προχθές Μεγάλη Παρασκευή που πήγα στο χωριό μου Καστάνιανη για το Πάσχα, γυρίζοντας το βράδυ τον Επιτάφιο, περάσαμε κι έξω από το Σχολείο μας το Δημοτικό.

Νοερά βρέθηκα στα χρόνια 1932 - 38, πάνε πενήντα χρόνια σχεδόν, που ήσουν εκεί ο δάσκαλός μας ο καλός, ο τόσο υπέροχος στην αποστολή του, κι ένοιωσα βαθειά συγκίνηση που τώρα βρίσκεται στον τάφο πριν από λίγο καιρό.

Μου ήρθαν στο νου όλες οι αναμνήσεις της σχολικής μας εκείνης εποχής, που ήμασταν 170 μαθητές κι ήμαστε τρεις οι δάσκαλοί μας και σφίχτηκε η καρδιά μου που τώρα δεν είναι κανείς και το Σχολείο μας είναι κλειστό. Γέμιζε η πλατεία του Σχολείου στα διαλλείματα, δεν χωρούσαμε και παίζαμε και στους γύρω δρόμους.

Κι ήταν η παρουσία σου που μας ενέπνεε όρεξη για μάθηση, κι είχες τον τρόπο σου με το φιλότιμο να μας κάνεις να βάζουμε τα δυνατά μας, να μαθαίνουμε όχι μόνο τα μαθήματά μας, που όλα μας τότε ήμασταν καλοί μαθητές, αλλά και να μας προετοιμάζεις για αυριανούς πολίτες με αγωνιστική διάθεση για το δικό μας και του συνόλου το καλό.

Κι ήσουν ο πιο αγαπητός μας, ο πιο λατρευτός μας. Μου ήρθαν στο νου όταν σε συνέλαβαν για εξορία, παρακάλεσες, κι ήρθες πρώτα να μας χαιρετήσεις στο Σχολείο, και μας είπες λόγια θερμά, πατρικά, γεμάτα πόνο και στοργή τέτοια, που όλοι μας στο τέλος κλαίγαμε για τον αποχωρισμό.

Είχες τον τρόπο να εγγίζεις την ψυχή μας.

Πέρασε καιρός και μας ξανάρθες πάλι κι απ' τη χαρά μας σαν το μάθαμε βγήκαμε και σε προϋποντήσαμε στον Αϊ-Γιάννη, μια ώρα έξω από το χωριό. Τόσο μας είχες κάνει να σ' αγαπήσουμε και να σ' εκτιμήσουμε.

Κι έφυγες τώρα δάσκαλέ μας, και δεν θα σε βλέπουμε πλέον στο χωριό που τόσο κι εσύ αγάπησες, και δημιούργησες εκεί την οικογένειά σου, κι ερχόσον τόσο τακτικά κι ο ερχομός σου αποτελούσε γεγονός για όλους μας. Γιατί ήσουν ο φωτισμένος μας δάσκαλος ο πνευματικός μας πατέρας, ο πάντα χαμογελαστός και γαπητός σ' όλους. Δύσκολοι καιροί δεν επέτρεψαν να πραγματοποιήσουμε το όραμά σου να συνεχίσουμε σπουδές.

Κοιμήσου όμως ήσυχα δάσκαλέ μας στη γενέτειρά σου Ελαφότοπο (Τσερβάρι) Ζαγορίου γιατί άξιοι είναι κι οι γιοί σου που τους βλέπουμε σε κάθε ευκαιρία απ τις δουλειές τους στην Αθήνα, νάρχονται και να μαστορεύουν οι ίδιοι στο σπίτι σας - αιώνια η μνήμη σου αξέχαστε μας δάσκαλε.

Μαθητής σου Ανδρέας Παπαχρήστος

Η αλληλογραφία μας

Πριν από αρκετό καιρό - ζητάμε κατανόηση για την καθυστερημένη μας αναφορά - ο Γρηγόρης Γκατζουγιάννης από την Πλαγιά, που ζει στην Αθήνα, μας έστειλε είκοσι (20) βιβλία του «ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΖΕΡΜΑ» (Πλαγιά) για πώληση και ενίσχυση του περιοδικού μας. Τον ευχαριστούμε.

Με την ευκαιρία θέλουμε να παρακαλέσουμε τους συμπατριώτες μας, όποτε και όσοι μπορούν, εκτός από τη συνδρομή τους, να μας στέλνουν και τα νέα του χώρου που ζουν και μας αφορούν.

«Το κτήνος» της Γαρυφαλιάς

Σ' ένα «όνομα και μη χωριό» ο παπάς του χωριού αναγκάστηκε ύστερα από πολλά παρακάλια κάτι να δώσει στην κυρά - Γαρυφαλιά, για να μη αρρωσταίνει συχνά «το κτήνος», συγνώμη η γίδα της - ήθελα να πω - που την είχε περισσότερο για το γάλα της και κανένα κατσίκι. Της έδωσε ένα φακελάκι, που κάτι είχε μέσα.

— Πάρ' το, κυρά - Γαρυφαλιά, τύλιξέ το όμορφα και πέρασε το στο λαιμό της γίδας ποτέ να μη σου αρρωστήσει πια.

Έτσι κι έκανε και πράγματι η κατσίκια της αρρώσταινε αραιά και που. Μεγάλωσε όμως και για να μη τη χάσει εντελώς την έδωσε στο χασάπη. Πήρε όμως το φυλαχτό απ' τη γίδα και το τοποθέτησε στο εικόνισμα του σπιτιού της, δίπλα στην Παναγιά, μπορεί και να χρειαστεί σκέφτηκε.

Κι όταν ο γιός της πήγε στρατιώτης του το πέρασε στο λαιμό για να τον προστατεύει και του είπε:

— Πάντα να το έχει μαζί σου, να μη το βγάλεις ή το ανοίξεις, και να δε φυλάει.

Έλα που οι συναδελφοί του ήταν περίεργοι και κάποια μέρα στην επιστροφή τους από άσκηση ο γιός της Γαρυφαλιάς, κουρασμένοι όπως ήταν, αποκοιμήθηκε το μεσημέρι πάνω στο κρεβάτι και ένας της παρέας τότε πρότεινε:

— Ρε παιδιά, δεν το κόβουμε το φυλαχτό και να το ανοίξουμε;

Και βέβαια με προσοχή μεγάλη το αφαιρούν απ' το λαιμό του γιού της Γαρυφαλιάς, το ανοίγουν και τι να δουν, ένα χαρτάκι που έγραφε.

«Κύριε , Ιησού Χριστέ, φύλαγε το κτήνος της Γαρυφαλιάς!!

Βαγγέλης Μπέλλος
Γιάννινα 7.5.1987

Κρίσεις - Σχόλια

● Οι δρόμοι που οδηγούν από το γυμνάσιο - λύκειο προς την αγορά και την μαθητική εστία, γέμισαν από φύλλα κατεστραμμένων βιβλίων, ένα φαινόμενο που παρατηρείται στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς.

Δεν κάνουμε μόνον αναφορά στο θέμα σπατάλης δημοσίου χρήματος. Στην κοινή γνώμη και πρωτίστως σε δασκάλους, καθηγητές, γονείς, κηδεμόνες και συναφείς συλλόγους, θέτουμε το απλό ερώτημα: γιατί και από πού πηγάζει αυτή η έκρηξη «αθώας» βίας των μαθητών, πάνω στα βιβλία που αποτελούν τα εργαλεία με τη βοήθεια των οποίων θα γνωρίσουν τον εαυτό τους και τον κόσμο που τους περιβάλλει και στον οποίο γρήγορα θα ενταχθούν.

● Μία καλή ιδέα δεν ευτύχησε να ολοκληρωθεί αλλά έμεινε ημιτελής. Ο λόγος γίνεται για τον χώρο που βρίσκεται κοντά στο Γ' Δημοτικό σχολείο και για τον οποίο υπήρχε σκέψη να μετατραπεί σε ένα μικρό πάρκο. Δεν γνωρίζουμε αν η δημοτική αρχή σκοπεύει να ολοκληρώσει αυτό το έργο, για το οποίο όμως πιστεύουμε πως οι κάτω - Κονιτσιώτες πρέπει να το κάνουν δική τους υπόθεση. Με την βοήθεια ενός γεωπόνου μπορούν να φυτέψουν μερικά δέντρα ακόμη και καλλωπιστικά φυτά, προσφέροντας έτσι στην συνοικία της μια όραση ομορφιάς και πρασίνου.

● Σε μια εποχή ισχών προϋπολογισμών δεν περιμένουμε από την δημοτική αρχή να θαυματουργήσει. Εν τούτοις η λύση μερικών προβλημάτων δεν αποτελεί συνάρτηση της ύπαρξης ή ανυπαρξίας χρηματικών πόρων. Περιμετρικά η πόλη μας γέμισε από κάθε λογής μπάζα. Χώροι με υψηλό δείκτη καλαισθησίας βιάζονται βάνουσα. Ενδεικτικά αναφέρουμε το άλσος κατά μήκος του

δρόμου από την βρύση του Αϊ - Γιάννη προς τα δημοτικά σφαγεία, το χώρο μπρός στο πέτρινο γεφύρι και εκείνου της εισόδου της τσιμεντένιας γέφυρας. Πιστεύουμε πως τέτοιου είδους αυθαιρεσίες πρέπει να σταματήσουν. Η δημοτική αρχή ας ορίσει συγκεκριμένο χώρο απόθεσης των μάζων.

11. Δημιουργία Λαογραφικού Μουσείου στην Κόνιτσα με την διασκευή του Κτιρίου Χουσεϊν Μπέη (ένταξη στο Ν. 1262/82).

Τα ανωτέρω αποτελούν μια από τις πολλές προτάσεις του τοπικού γραφείου Ε.Ο.Τ. (έδρα Ιωάννινα) για την τουριστική ανάπτυξη του νομού μας. Το περιοδικό όχι μόνον δεν θα πάψει να επισημαίνει την αναγκαιότητα της πολιτιστικής αξιοποίησης του αξιόλογου αυτού κτιρίου αλλά και θα είναι πλέον ένθερμος συμπαραστάτης κάθε προσπάθειας που θα γίνει προς αυτή την κατεύθυνση. Πρέπει να υπάρξουν προτάσεις για αξιοποίηση των ελάχιστων αρχοντικών της επάνω Κονίτσης, γιατί αυτές οι προτάσεις θα φέρουν το στοιχείο, αναβάθμισης της περιοχής αυτής.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Η Πρωτομαγιά γιορτάστηκε στην πλατεία της Κόνιτσας, από το Σωματείο Οικοδόμων και τους άλλους φορείς της πόλης.

Χαιρέτησαν η συγκεντρωση, ο Δήμαρχος και εκπρόσωπος Συλλόγων και έγινε κατάθεση στεφανιών και λουλουδιών στο Μνημείο της πλατείας.

Στην εκδήλωση, μεταξύ των άλλων συγκεντρωμένων, ήταν και Αγρινιώτες εργαζόμενοι που πραγματοποιούσαν, με πούλμαν εκδρομή στην πόλη μας και χαιρέτησαν τη συγκέντρωση.

Μεγάλη κίνηση σημειώθηκε αυτή

Τα έξι (6) πολιτιστικά οικοδομήματα που χτίστηκαν περί το 1860 από τους Ευεργέτες μας Ν. και Σ. Ξεινός, κινδυνεύουν να καταρρεύσουν, γιατί οι δαπάνες συντήρησής τους είναι δυσανάλογες προς τις οικονομικές δυνατότητες της Κοινότητας και του Συλλόγου μας, ο οποίος από την ίδρυση του, καταβάλλει μεγάλες και συνεχείς προσπάθειες να

Υπόμνημα προς την Νομαρχία

Δύσκολος πραγματικά είναι ο αγώνας που κάνουν οι φίλοι του συλλόγου Γανναδιωτών για να διασώσουν την πολιτιστική τους κληρονομιά. Η απρόσωπη γραφειοκρατία μέχρι τώρα δεν μας έχει πείσει για την ύπαρξη ελάχιστης έστω ευαισθησίας απέναντι σε τέτοια θέματα.

Εν τούτοις τα τρία χωριά Μόλιστα - Γανναδιό - Μοναστήρι σαν παραδοσιακοί οικισμοί έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα για την Κόνιτσα, η οποία αποβλέπει σε έναν τουρισμό ενός κάποιου επιπέδου.

τη μέρα σ' όλο το λεκανοπέδιο Βοϊδομάτη - Αώου με την έξοδο χιλιάδων Κονιτσιωτών - Γιαννιωτών και άλλων που «έπιασαν» το Μάη σε κάμπους και λοφοβούνια. Την αθρόα έξοδο ευνόησε και ο καλός καιρός.

• Ποτιστική βροχή, που την περίμεναν με αγωνία οι καλαμποκαλλιεργητάδες, έπεσε στις 4,5,6 Μαΐου, αλλά παράλληλα σκεπάστηκαν ξανά οι κορφές της Γκαμήλας - Νεμέρτσικας από αρκετό ανοιξιάτικο χιόνι.

• Το Σάββατο (7.5.87) έγινε χορός στη Μαθ. Εστία με επιτυχία. Μουσική έπαιξε η ορχήστρα Φιλιατών που άρεσε πολύ.

- Στις 5.5 έγιναν αρχαιρεσίες στο Σύλλογο Γυναικών Κόνιτσα και εκλέχτηκαν: Ντίνα Ζώτου, Πρόεδρος, Ελένη Παπαμιχαήλ. Αντιπρόεδρος. Φριεδερίκη Σταυρίδη, Γραμματέας. Γιολάνδα Χατζηεφραιμίδη. Άννα Θεοδώρου - Στράτου Μέλος.

- Αγριοπερίστερο που σκότωσε κυνηγός στον κάμπο της Κόνιτσας το Φλεβάρη είχε στο πόδι του πλαστικό δακτύλιο που έγραφε ΙΤΑΛΙΑ 1985.

Είχε και έναν άλλο αριθμό αλλά δυστυχώς δεν μπορέσαμε να τον μάθουμε γιατί ο κυνηγός δεν τον θυμάται. (Ας πληροφορήσει όποιος μπορεί τους ορνιθολόγους που κάνουν σχετικές μελέτες για τα πουλιά).

- Ποσό 173.640 δραχμών συγκεντρώθηκε στην Κόνιτσα με τον Αντικαρκινικό Έρανο.

- Ιεχωβάδες εμφανίστηκαν στην Κόνιτσα «προς άγραν οπαδών» αλλά δεν τους άφησαν σε χλωρό κλαδί οι παπάδες. Σε κάθε εμφάνισή τους παρουσιάζονταν παπάδες και ο διάλογος έδινε κι έπαιρνε. Τελικά έφυγαν άπρακτοι.

- Τ' άη-Κωνσταντίνου έβρεξε και έκανε ... μούσκεμα τα πανηγύρια. Κρίμα στις ετοιμασίες στην Καλλιθέρα.

Την ίδια μέρα στη Γκαμήλα έρριξε και το τελευταίο Μαγιάτικο χιόνι, για να επιβεβαιωθεί η λαϊκή παροιμία: «οντά 'πρεπε δεν έβρεψε και το Μάη χιόνιζε».

- Στις 20 Μαΐου σαράντα περίπου δάσκαλοι που φοιτούν στη Σχολή Επιμόρφωσης Λειτουργών Α/βάθμιας Εκπ/σης Ιωαννίνων πραγματοποίησαν εκπαιδευτική - ψυχαγωγική εκδρομή στην επαρχία.

Περνώντας από την Κόνιτσα παρακολούθησαν δειγματική διδασκαλία στο μάθημα της ζωγραφικής που έγινε από τον καθηγητή καλών τεχνών Μιχάλη Οικονομίδη στους μαθητές της ΣΤ' τάξης του Β' Δημοτικού Σχολείου.

Το μάθημα, που παρακολούθησαν και ορισμένοι δάσκαλοι των σχολείων της πόλης μας, έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να απελευθερώσουν τις καλλιτεχνικές τους ανησυχίες, μέσα σ' ένα κλίμα ενθάρρυνσης.

Στη συνέχεια επισκέφτηκαν τη Βιβλιοθήκη μας και την έκθεση υλικού επαγγελματικού προσανατολισμού που στεγάζονταν στο Δημαρχείο και αναχώρησαν για το Μολυβδοσκεπάστο με πρώτο ενδιάμεσο σταθμό το ομώνυμο Μοναστήρι.

Ο παπα-Λάμπρος αεικίνητος και εξυπηρετικός, όπως πάντα, έδωσε στους επισκέπτες πολλές κι ενδιαφέρουσες πληροφορίες.

Το προσκύνημα και την ενημέρωση ακολούθησε πλούσιο γεύμα που έκλεισε με τραγούδι και χορό. Οι οργανοπαίχτες - Μιχ. Οικονομίδης: ακκορντεόν, Χρ. Οικονόμου βιολί - έπαιξαν με μεράκι και κέφι.

Η εκδρομή έκλεισε με επίσκεψη στα σύνορα (Μολυβδοσκεπάστο) και καφέ στο θαυμάσιο φυσικό περιβάλλον στο Μπουραζάνι.

- Με γλέντια και φαγοπότια γιόρτασαν φέτος την ημέρα της Αναλήψεως οι Κοιτισιώτες σ' όλα τα καφενεία και κέντρα της Κ. Κόνιτσας και στα «Πλατανάκια».

- Στις 30.5. έγιναν αρχαιρεσίες στην Ένωση Δασικών Συνεταιρισμών Ζαγορίου Μετσόβου - Κόνιτσας και εκλέχτηκαν:

Σταγκογιάννης Αθανάσιος, πρόεδρος, Στεργίου Στέφανος, Αντ/δρος, Μπουκουβάλας Ζήσης, Γραμματέας, Ντέτσικας Γεώργιος, Ταμίας και Γκότζος Σπύρος, Τσίος Τάσος, Μαργαρίτης Νικόλαος, μέλη.

Εκδρομή - ανάβαση έγινε στις 31.5, από 20μελή ομάδα του Ορειβ. Συλλόγου Κόνιτσας, στη Δρακόλιμνη Τύμφης διαμέσου Παπίγκου.

- Στις 31.5. έγινε ομιλία στην Πνευματική Στέγη Κόνιτσας από το Μητροπολίτη κ. Σεβαστιανό με θέμα:

«Μάρτυρες του Ιεχωβά και αι αιρετικές των δοξασίες».

- Την 3.6 από τον Ορειβ. Σύλλογο Κόνιτσας προβλήθηκαν φωτεινές διαφάνειες (σλάιτς) και βιντεοταινία με εικόνες από τη χαράδρα Αώου και την εξόρμηση στη Δρακόλιμνη.

- Στις 8.6, με λειτουργία στην Αγία - Τριάδα και το καθιερωμένο πανηγύρι που συνεχίστηκε ως το βράδυ, πέρασε η μέρα του Αγ. Πνεύματος. Το βράδυ, το γλέντι συνεχίστηκε με συμμετοχή αρκετού κόσμου.

Καλό έγινε και το πανηγύρι στην Καλόβρυση.

- Στο Κεφαλοχώρι (θέση Σιοπωτήρι) αρκούδα κατασπάραξε μια αγελάδα με το νεογέννητο μοσχαρακι της.

- Το Σάββατο 20.6 με τη λήξη των μαθημάτων μουσικής, έγινε συναυλία στον κινημαγράφο «Ολύμπιο» από τα ίδια τα παιδιά με επιτυχία.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις:

Απόχτησαν: Ο Βασίλης Α. Σπανός και η Στέλλα, αγοράκι την 1/6, στην Κόνιτσα.

- Ο καθηγητής του Γ. Λυκείου Θανάσης Ζαρζάνης και η Γιάννα αγοράκι.
- Ο Νίκος και η Ιφιγένεια Ιατρού, αγοράκι στις 9.6.

Βαφτίσεις:

Βαφτίστηκαν: Το αγοράκι και το κοριτσάκι του Θανάση και της Αγγελικής Φατέ και πήραν τα ονόματα Ελευθέριος και Ελισάβετ.

- Την 17.5. η κόρη του Χρήστου και της Ζωής Δερδέκη. Το όνομά της Ευσταθία.

- Η κόρη του Δημήτρη και της Δήμητρας Ευαγγέλου (24.5). Όνομα Θεοδοσία.

- Στον Αμάραντο στις 7.6. ο γιός του Σπύρου και της Αγνής Σκορδά. Όνομα Κων/νος.

- Στον Πειραιά η κορούλα του Σταύρου και της φωτεινής Μπούσμπουλα· το όνομά της Αρτεμισία.

Αρραβώνες:

Αρραβωνιάστηκαν:

- Την 21.5, ο Κώστας Γκούντας από τα Καβάσιλα με τη Σούλα Γ. Βλάχου από την Κόνιτσα.

- Στις 5.6, η Ρίτσα Χατζημελετίου στην Αθήνα με τον Σπύρο Μαρινάκη.

- Στις 20.6. ο Αλέξης Πήλιας με τη Λίτσα Αναστασίου Σιώμου από το Μαυροβούνι.

- Στην Αθήνα την 13.6. η Αθηνά Στράτου με τον Κύπριο Δημήτρη Κούπα.

Γάμοι:

Παντρεύτηκαν: Στην Κόνιτσα η Δήμητρα Ε. Πηγαδά στις 24.5 και ο Γιάννης Παπαδημητρίου.

- Στις 13.6, ο Σπύρος Παπαχαρίσης από το Μάζι και η Μάχη Σκούπρα από την Κόνιτσα.

Ο γάμος έγινε στο Μάζι.

- Στο Κουτσελιό την 21.6., η Θεοδούλα Μησακούλη από την Καστάνιανη και ο Ιωσήφ Κακαράντζας (από το Κουτσελιό).

Θάνατοι:

Πέθαναν:

Στην Κόνιτσα την 2/5, ο Κώστας Σκούφιας σε ηλικία 80 χρόνων.

- Την 11/5 στο Πληκάτι ο Αντώνιος Βρόικος ηλικίας 63 χρόνων.

- Ο Στέφανος Ραμόπουλος την 3/6 στο Παλαιοσέλι, σε ηλικία 82 χρόνων.

- Η ηλικίας 77 χρόνων η Λευκοθέα Σιανά στην Αθήνα την 5/6 και κηδεύτηκε στην Κόνιτσα.
- Η Αγγελική Δ. Χήρα από την Πουρνιά στο Νοσοκομείο Κόνιτσας την 14/6, σε ηλικία 77 χρόνων.
- Στην Αθήνα, την 14/6, ο Δημήτριος Γούναρης σε ηλικία 70 χρόνων.
- Στην Κόνιτσα την 16/6, ο Βασίλης Μαρκάτης από την Εξοχή σε ηλικία 70 χρόνων.

- Την 15/6 στη Θεσσαλονίκη η Μαλαματή Χ. Σδούκου και κηδεύτηκε στις 16/6 στο Κεφαλοχώρι Κόνιτσας.
- Η Λαμπρινή Τζάλλα στην Κόνιτσα την 16.6 σε ηλικία 70 χρόνων.
- Στις 18.6. ο Γιώργος Μπουζιούλας από την Πηγή σε ηλικία 83 ετών.
- Στις 22.6. στα Γιάννινα ο Μενέλαος Λαμπρίδης και κηδεύτηκε στην Κόνιτσα την 23.6, σε ηλικία 67 χρόνων.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ – ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Αλατζάνογλου-Πορφυριάδη Αφροδίτη,	
Γαλλία Φράγκα	150
Μιχαλόπουλος Βασίλης, Γερμανία, Μάρκα	100
Σκορδάς Νικόλαος USA Δολ.	25
Ψαρράς Αχιλλέας, Αυστραλία	20
Μπελθικιώτης Παύλος, Αυστραλία Δρχ.	4.000
Νούτσης Κώστας, Αθήνα	3.000
Ζακόπουλος Αριστοτ. Αθήνα	1.000
Αναγνωστόπουλος Σωτήριος, Γιάννενα	1.000
Καραγιώργος Χρήστος, Γιάννενα	1.000
Ζάρου Ευγενία, Αθήνα	1.000
Γιάκας Γεώργιος, Λάρισα	1.000
Παπαγεωργίου Βασιλ. Αθήνα	1.000
Μπούσμπουλας Βασιλ. Κόνιτσα	1.000
Τζάτζος Λάμπρος, Πικέρμι	1.000
Αντωνιάδης Φώτης, Οξυά	1.000
Τσουμάνης Χρήστος, Γιάννενα	1.000
Λάκκας Κώστας Καλλιθέα	1.000
Μπάρμπας Σωτήρης, Αθήνα	1.000
Γαράφα Χαρά, Γιάννινα	1.000
Χατζημελετίου Γιάννης, Κόνιτσα	1.000
Χατζημελετίου Βασίλης, Αθήνα	1.000
Παπαϊωάννου - Μάρραιη Λίτσα, Αθήνα	1.000
Φασούλης Χρήστος, Κόνιτσα	1.000
Δόβα Ελευθερία, Αθήνα	1.000
Πασσιάς Χρήστος, Ηλιόρραχη	1.000
Χριστοδούλου Φρόσω, Θεσσαλονίκη	1.000
Μπάρμπας Παναγιώτης, Κόνιτσα ...	1.000
ΚΟντοκάλλης Μιχάλης, Θεσ/κη	1.000
Δημόπουλος Γεώργιος, Αλεξανδρούπολη	1.000
Καρράς Χρήστος, Ηλιόρραχη	1.000
Τσόγκας Ιωάννης, Αθήνα	1.000
Σπέλλας Κων/νος Κορωπί	1.000
Κοκκοβές Κων/νος Άρτα	1.000

Φράγκος Δ. Χρήστος, Αθήνα	1.000
Κωτσίνας Γιάννης, Αθήνα	1.000
Αδελφότητα Αμαράντου, Αθήνα	500
Γκίκα Ροδούλα, Κόνιτσα	500
Μουρεχίδης Γιάννης, Κόνιτσα	500
Ανδρέου Οδυσσέας, Κόνιτσα	500
Μαγιάκος Λάμπρος, Λάρισα	500
Τσιτσιμίδης Αναστάσιος, Κόνιτσα	500
Παναγιά Βαρβάρα, Αθήνα	500
Κατσένης Μιχαήλ, Αθήνα	500
Τζώτζος Διομήδης, Μεσολόγγι	500
Κολόκας Παναγ., Κόνιτσα.....	500
Ντίνος Λάμπρος, Καλλιθέα	500
Γκιώκας Νικ. Πάτρα	500
Εξάρχου Βασίλ. Πηγή	500
Τσούνης Αθανάσιος, Γιάννενα	500
Κορτσινόγλου, Ερμιόνη, Κόνιτσα	500
Χήρας Δημ. Κόνιτσα	500
Λάμπρου Γιώργος, Καλλιθέα	500
Μπλιάγκας Γιάννης, Πηγή	500
Κατής Απόστολος, Κόνιτσα	500
Μαργαρίτη Αριάδνη Αθήνα	500
Ανδρεάδης Χρήστος, Αθήνα,	500
Πίσπας Ηλίας, Δίστρατο	500
Σιδέρης Ανδρέας, Γιάννενα	500
Χατζηφραιμίδης Σάββας, Κόνιτσα	500
Κοινότητα Καλλιθέας, Κόνιτσα	500
Βαδάσης Παύλος, Κόνιτσα	500
Νούτσος Παύλος, Κόνιτσα	500
Κοντογιάννης Γιώργος, Κόνιτσα	500
Δάλλας Δημ. Κόνιτσα	500
Ζακόπουλος Απόστολος, Κόνιτσα	500
Μπλιθικιώτης Κων/νος, Κόνιτσα	500
Ιερέας Καλλιντέρης Δημ. Κόνιτσα	500
Ζαχαρόπουλος Φώτης, Κόνιτσα	500
Γκόγκος Κων/νος, Κόνιτσα	500
Βλιώρας Χρήστος, Αθήνα	500
Παπαχρήστου Ανδρέας Κόνιτσα	500

(συνεχίζεται)



Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

14 Αυγούστου 1987

ΑΙΘΟΥΣΑ ΝΕΟΥ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΜΕΤΕΧΟΥΝ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Την αφίσα φιλοτέχνησε ο ζωγράφος Κώστας Τζιμούλης από τη Δροσοπηγή